

Upravništvo, Ljubljana, Knaflijeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Telefon št. 2455.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Stojadinovičeva pot v Berlin

Potovanja odgovornih evropskih državnikov in diplomatov so po daljšem predledku večjih napetosti, ki so se pojavljale sredi razpeta nekaterih perečih evropskih in splošnih mednarodnih sporov, spet na dnevni red. Dokaz, da se vrača zaupanje med evropskimi državami. Med zavezniški na raznih oseh in črtah evropske politike so se neposredni stiki med odgovornimi predstavniki zunanjih ministrstev zdeli vselej povsem razumljivi. V zadnjih dveh, treh letih, zlasti še, odkar je ženevska ustanova izgubila na svoji veljavi kot garancija kolektivne varnosti in kolektivnega mira, pa se je krog neposrednih stikov med odgovornimi predstavniki držav zelo razširil. Posebno male države se trudijo, da bi po lastnih močeh in z lastnimi pobudami kar najbolj zavarovale svoj mednarodni položaj. Na drugi strani pa tudi velesile, ki so med seboj razdvojene, kar tekmujejo, katere si bo pridobila čim več zaveznikov in prijateljev med malimi državami. Zato pogosta premikanje diplomatov iz prestolnice v prestolnico v širši javnosti ne vzbujajo več posebne pozornosti, ker se zdi, da so postala sestavni del rednega mednarodnega razvoja, prav tako kakor so to še do nedavnega bile seje in konference Društva narodov, kjer so se evropski in drugi diplomati od časa do časa sestajali na rednih sestankih, ki so nudili dovolj prilike za medsebojne informacije in razgovore.

Ženevska ustanova, ki je zatajila v mnogih vprašanjih, tudi v tem pogledu ne zadošča več. Razen tega se je ob splošni psihozi o zatonu načela o kolektivni varnosti začela za vsako državo posebej kazati potreba po neposrednih stikih »na štiri oči« vsaj z državniki onih držav, na katere je vsaka izmed njih navezana po svojem geografskem položaju in neposrednih interesih. V dobi poskusov formiranja raznih mednarodnih blokov, katerih pojav se je kazal kot naravna posledica propadanja Društva narodov kot univerzalne mednarodne organizacije, se ideja bilateralnih stikov zdi tudi dosedanjim zagovornikom kolektivne mednarodne organizacije nujnost, ki jo narekujejo interes varnosti vsake države posebej in interes miru, ki ga je mogoče v sedanjem mednarodnem položaju zavarovati edino še s tem, da se prepreči nevaren razcep Evrope in sveta v dva diametralno nasprotna si tabora, med katerima bi bil konflikt slej ali prej neizbežen.

Jasno je, da so se mogle postaviti proti tej nevarnosti samo države, ki jim je zares do ohranitve miru. Med te spadajo nedvomno vse male države, ki se zavedajo, da v obračunu med velesilami samo lahko kaj izgube, ne pa pridobe. V to smer pa sta v poslednjem času usmerili svoje akcije tudi obe zapadni velesili, ki sta slej ko prej zagovornici načela o kolektivni varnosti. Anglija je že dvakrat v poslednjem času omilila splošno mednarodno napetost z ločenimi akcijami, enkrat v Rimu ob sklenitvi »gentlemen's agreementa«, drugič v Berlinu, kamor je s posebno informativno misijo odposlala lorda Halifaxa. Tudi Delbosovo potovanje, ki je sledilo londonskim razgovorom francoskih in angleških državnikov in ki je veljalo v prvi vrsti francoskim zaveznikom na evropskem vzhodu in jugovzhodu, je imelo svoj zanimiv intermezzo v razgovoru Delbosa in nemškega zunanjega ministra Neuratha na berlinskem kolodvoru.

Neposredni stiki odgovornih državnikov lahko služijo miru tudi v oni kolektivni zamisli, ki je do pred nekaj leti veljala še za načelo mednarodnega sožitja, v kolikor je njih neposredni namen samo utrditev lastne varnosti, posredno s tem pa tudi utrditev miru. V tem smislu iščejo nekatere države mimo dosedanjih še novih stikov, pri tem pa se zavedajo, da morejo služiti pravemu miru le v toliko, v kolikor se pri iskanju novih zavezništov in prijateljev ne žele odločati starih. V tem je, rekli bi, nekaj zdrav kompromis med zamislama o kolektivni in bilateralni ureditvi vseh evropskih vprašanj, kakor ga zagovarjata tudi obe zapadni velesili, ki smatrat, da utegejo biti v sedanjem mednarodnem položaju ločeni stiki in sporazumi držav koristni tudi za splošno pomirjenje, toda le, v kolikor predstavljajo prvo stopnjo k splošni ureditvi vseh vprašanj.

V tej smeri se, kakor se zdi, razvijajo dvostranski razgovori držav zlasti po Halifaxovem obisku v Berlinu in Delbosovem krožnem potovanju po vzhodni in jugovzhodni Evropi. Kakor znano, daleta Italija in Nemčija izključno prednost takim neposrednim stikom in razgovorom. V zadnjem času je opažati znatno popustitev mednarodne napetosti in tudi obiski državnikov se bolj in bolj vrednotijo samo s pozitivne in ne negativne strani. Že značilni odmevi

CHAUTEMPSOVA VLADA ODSTOPILA

Ljudska fronta v Franciji preživlja hudo krizo — Nova vlada bo najbrž sestavljena brez komunistov

Pariz, 14. jan. br. Čeprav so v parlamentarnih krogih že večeraj popoldne napovedali krizo druge vlade ljudske fronte, vendar ni nihče pričakoval, da se bo ta napoved že v teku noči uresničila. Ko je min. predsednik Chautemps na večerajšnji popoldanski seji podal svojo izjavo o notranjopolitičnem in finančnem položaju ter pozval ves francoski narod k složnemu sodelovanju z vlado, da se prepreči spekulacije na račun franka in zagotovi doba socialnega mira in mirnega gospodarskega razvoja, je bila seja prekinjena, da bi se mogle posamezne parlamentarne frakcije posvetovati in zavzeti svoje stališče.

S posebnim zanimanjem so v parlamentarnih krogih zasledovali dogodke v socialistični in komunistični stranki. Komunisti so bili že večeraj ozlovoljeni, ker je bil pri volitvah podpredsednika poslanske zbornice njihov kandidat izvoljen le s skrajnim pritiskom. Razmotrivač Chautempsovo izjavo so se komunisti postavili na stališče, da bodo zahtevali takojšnjo uvedbo devizne kontrole. Skoraj enako stališče so zavzeli tudi socialisti, ki prav tako niso bili zadovoljni z odločno Chautempsovo izjavo proti vsaki omejitvi v mednarodnem trgovskem prometu.

Ostra debata na nočni seji parlamenta

Po zopetni otvoritvi seje ob 22.10 se je pričela debata, ki je bila mestoma zelo burna. Radikalni socialist Elbel in neoclist Frossard sta predlagala zaupnico vladi in prost prehod na dnevni red, desničarski poslanec in bivši minister Flandin pa je v svojem govoru podvrget finančno in gospodarsko politiko vlade zelo ostri kritiki in zahteval, naj vlada že končno prelomi zveze s komunisti, ki samo hujkajo in izjavijo vedno večjo zmedo, želeč v kalnem ribariti. Z njim je polemiziral socialist Cerol, ki je branil vlado in zagovarjal neno politiko. Tedaj je povzel besedo komunistični poslanec Ramette, ki je zelo ostro napadel vlado, češ da je samo eksponitura delodajalcev ter da nastopa direktno proti delavskim interesom. Hudo je napadel kapitaliste in jih dolžil, da izpodkonovali frank, ker bi radi vrel vlado ljudske fronte: toda komunisti niso znali to tero in nikdar ne bodo donustili, da bi kdorkoli rušil ljudsko fronto in neno politiko, ki na mora biti odločnejša in brezobzirnejša. Komunisti zahtevajo svobodo akcije in si tudi od vlade odneso nemeza predsednika ne bodo pustili nalagati nikalnih omejitev.

Prekinitev seje

V skrajno napeti atmosferi je okrog 2. zjutraj povzel besedo zopet min. predsednik Chautemps, ki je izjavil, da bo komunistom mirno pustil svobodo akcije, če to zahtevajo. Ta njegova izjava je izvala v parlamentu veliko ogorčenje in dolgotrajno prepiranje, tako da je predsednik Herriot sejo prekinil.

Vlada se je odločila, da odstopi

V parlamentu so se med tem pričela vsestranska posvetovanja. Posebno dolge konference so bile med radikali in socialisti, ki so bili zelo nezadovoljni z nastopom predsednika vlade napram komunistom. Ko jim je Chautemps izjavil, da mu je vseeno, čeprav ljudska fronta razpade, so se socialistični ministri v klubu svoje stranke posvetovali s poslanci ter po kratkem posvetu sponorili ministrskemu predsedniku, da v takih okoliščinah ne morejo več sodelovati v njegovi vladi. Chautemps je smatral, da se nore položaj razčisti le z ostavko celotne vlade ter je zjutraj ob 4. sklical kratko sejo ministrskega sveta, na kateri je sporečil svoj sklep, da poda ostavko vladi. Vsi ministri so ta njegov korak odobrili.

Odgoditev parlamenta

Ob 4.15 je predsednik parlamenta Herriot zopet otvoril sejo ter obvestil zbornico, da vlada nima več interesa na nadaljnji debati, ker je sklenila podati ostavko. Nato je zasedanje parlamenta odgodil do rešitve vladne krize. Sklep o ostavki vlade je parlamentarne kroge zelo presenetil.

Delbosovega potovanja so to zgovorno potrdili, isto pa lahko rečemo glede vseh ostalih potovanj evropskih diplomatov, ki so bila v zadnjem času na programu. To je eden izmed nadaljnjih razlogov za odrekanje »senzacionalnosti« novjšim diplomatskim potovanjem, kar je vsaj toliko pomembno, ker se je še do nedavnega dogajalo navadno nasprotno.

Ako se v tej pomirjeni atmosferi podaja naš ministrski predsednik in zunanji minister te dni v Berlin, da vrne obisk nemškega zunanjega ministra Neuratha v juniju preteklega leta v Beogradu, ne daje to na sebi nobene poudarka za ugibanja o kakih senzacionalnih ozadjih. Politični pomen njegovega obiska je vsekakor v tem, da je to naš prvi uradni obisk v Nemčiji po svetovni vojni, toda tudi s tega vidika ne predstavlja nikake senzacije, kajti predvsem so bili odnosi med našo državo in Nemčijo vseskozi korektni in se skoro ne more reči, da bi jih bilo karkoli motilo, na drugi strani pa opravlja naš ministrski predsednik in zunanji minister vljudnostni akt, ki

Ob 4.30 so se vsi ministri podali v Elizejsko palačo, kjer je predsednik vlade Chautemps izročil predsedniku republike ostavko vlade. Predsednik je ostavko sprejel in poveril vladi vodstvo vladnih poslov do sestave nove vlade. Chautemps je pridržal v enourni avdienci, v kateri mu je Chautemps obrazložil potek dogodkov, ki so dovedli do ostavke vlade.

Posvetovanja za sestavo nove vlade

Ze dopoldne so se začela posvetovanja za sestavo nove vlade. Predsednik republike je sprejel najprej predsednika obeh zbornic, nato pa odstopivšega ministrskega predsednika Chautempsa, kateremu je poudaril mandat za sestavo nove vlade. Chautemps je ponudbo odklonil. Popoldne je bil v avdienci podpredsednik vlade in predsednik socialno-demokratske stranke Leon Blum, za njim pa ponovno predsednik poslanske zbornice Herriot, ki mu je predsednik republike prav tako poudaril sestavo nove vlade. Tudi Herriot je to ponudbo odklonil, predvsem zaradi tega, ker ga nameravalo kandidirati pri prihodnjih predsedniških volitvah in ne smatra za oportuno, da bi se sedaj preveč izpostavljal v strankarski politiki.

Pozno zvečer je predsednik republike ponovno pozval v avdienco sedanjega vojnega ministra Daladiera in ga v dveurnem razgovoru skušal pridobiti, da bi sestavil novo vlado. Kakor je izjavil novinarjem po avdienci, je Daladier mandat odklonil z motivacijo, da ima v sedanjih napetih prilikah kot odgovorni minister za narodno obrambo prevažne posle, da bi mogel prevzeti to nalogo.

Za njim je predsednik republike sprejel v daljši avdienci ministra Sarrauta in mu poudaril sestavo vlade. Zapuščajoč Elizejsko palačo je Sarraut izjavil novinarjem, da je navedel predsedniku republike osebe, ki bi po njegovem mnenju prišle v poštev za prevzem mandata za sestavo vlade. Iz tega sklepajo, da je mandat odklonil.

Zdi se, da je Sarraut odklonil mandat predvsem zaradi stališča, ki so ga zavzeli socialisti. Socialistična stranka je namreč zvečer objavila, da ne bo podpirala nobene druge vlade kakor vlado ljudske fronte, katere program je francoski narod pri zadnjih volitvah z veliko večino odobril. Razen tega zahtevajo socialisti kot najmočnejša parlamentarna frakcija zase mandat za sestavo vlade.

Bonnet prevzel mandat

Pozno zvečer je predsednik republike poveril mandat za sestavo vlade dosedanjemu finančnemu ministru Georgesu Bonnetu, ki je mandat takoj sprejel. Še nocoj bo imel razgovore s svojimi političnimi prijatelji in bo jutri dopoldne začel s pogajanj za sestavo vlade. Opoldne bo sporočil predsedniku republike, ali mandat definitivno sprejme ali ne. V političnih krogih uspeh njegove misije presojajo zelo skeptično, ker si je z raznimi valutnimi in finančnimi ukrepi ustvaril zlasti pri socialistih in komunistih hude nasprotne. On je tudi glavni nasprotnik devizne kontrole, ki jo s takim poudarkom zahtevajo socialisti in komunisti. Zato ni dvoma, da pod njegovim vodstvom ne more biti govora o obnovi vlade ljudske fronte.

Blumovo pismo

Chautempsu

Leon Blum je poslal Chautempsu pismo, ki se glasi:

Zadnje dni smo si močno prizadevali ohraniti okrog vas večino ljudske fronte, na seji poslanske zbornice pa je nastal nepričakovan preobrat, ko je skupina socialističnih poslancev postavila predlog o prehodu na dnevni red in nam naložila, naj odstopimo. Zahvaljujemo se vam za zaupanje in za prijateljsko, ki ste nam ga neoprestano izkazovali, ter vas prosimo, da verujete v naša prijateljska čustva.

Proglas komunistov

Pariz, 14. jan. br. Komunistična stranka je danes objavila proglas, v katerem odla-

nja vsako odgovornost za padeč Chautempsove vlade ter se izreka za ohranitev ljudske fronte in zahteva, da se tudi nova vlada sestavi izključno iz pristašev ljudske fronte.

Seja senata

Pariz, 14. jan. AA. Popolne je bila seja senata, na kateri so Jeanneney v sedmici izvolili za predsednika. Pri tej priliki je Jeanneney apeliral na disciplino demokracije in opozarjal na nevarnosti, ki bi ogrozile svobodo, če bi vsa oblast dobil posameznik, posamezna stranka, ali razred.

Vznemirjenje na borzi

Panika na borzi medtem še ni popustila. Tečaj tujih valut se naglo dvigajo. Tudi na londonski borzi ni bilo mogoče preprečiti malone katastrofalnega padeča francoskih tečajev Londonsko finančno ministrstvo si je zmanj priladeno s sredstvi fonda za izenačenje valut preprečiti prehudo diferenciacijo med tečaj angleške, francoske in ameriške valute. Ves položaj na finančnem trgu lahko popravi le v finančnih krogih ugodno sprejeta nova francoska vlada drugače to treba v Franciji računati s naravnost usodnimi finančnimi posledicami.

Francoska narodna banka je danes pozvala vse privatne denarne zavode, naj do nadaljnjega opuste vse devizne operacije in transakcije, ker bi se drugače francoska valuta izpostavljala še nadaljnjim nevarnostim. Glavni denarni zavodi so res sklenili ugoditi zahtevi francoske banke do sestave novega kabineta in objave morebitnih novih smernic francoske finančne politike.

Tudi v notranjopolitičnem pogledu so se pojavile že prve posledice padeča režima ljudske fronte. Sicer se ni gotovo, ali se ljudska fronta ne bo še to noč popolnoma rehabilitirala in obnovila svoj režim, vendar so že govorice o njeni definitivni izločitvi iz kroga francoskih notranjopolitičnih činiteljev izvalje veliko vznemirjenje v industrijskih središčih. Na velikem industrijskem področju v Lilleu je bila danes v protest proti rušenju ljudske fronte proglašena splošna delavska stavka. Delavci so zasedli vse tovarne.

Ozadje krize

Pariz, 14. januarja. b. V poučenih krogih razlagajo ozadje dogodkov, ki so dovedli do ostavke Chautempsove vlade, z naslednjim prikazom razpeta težke finančne krize: Denarna kriza je stopnjevala politično napetost, ta pa je spet vplivala na zaostritev denarne krize. Povod za novo nemirno razpoloženje so bile nedvomno stavke in zaostrene socialne napetosti, ki so nastopile proti koncu preteklega leta. Delavci so obtoževali delodajalce, da ne izpolnjujejo določb nove socialne zakonodaje, delodajalci pa so isto očitali delavstvu. Dokler je šlo samo za očitke, je bil ta pojav še razumljiv kot posledica velikih socialnih reform, ki jih je izvedla vlada ljudske fronte. Toda med napori vladnih činiteljev za pomirjenje razpletenih strasti je spor naraščal, namesto da bi se bil ublažil. To je delavstvo pognalo v ekstrem in začelo je postavljati zahteve po strukturalnih reformah družbe. Delodajalci so odgovorili z odklanjanjem njih sodelovanja v arbitražnih komisijah in odborih za mirno likvidacijo sporov. Tako je iz lokalnih delavskih konfliktov nastajal pravi vsedravnji socialni problem, katerega je želela Chautempsova vlada rešiti s srednjo potjo izdelave novega socialnega statuta, kakor ga je bil napovedal pred nekaj dnevi ministrski predsednik Chautemps. Nove ovire pa so preprečile izvedbo tega načrta, ki bi bil nedvomno pomenil spravo obeh nasprotnih taborov.

Zaradi stavk in novih socialnih napetosti ob koncu leta je bil devizni trg bolj in bolj občutljiv, ker so se navidezno neznačni spori zaosttrili v splošni konflikt. Izbruhnila je sredi vladnih prizadevanj prava psihološka kriza, kakor je v takih primerih nevarna. Valutni fond ni zmogel več obdržati ravnotežja v kurzu franco-

Devizne kupčije ustavljene

Pariz, 14. jan. br. Na zahtevo Francoske banke so danes vse francoske banke ustavile devizne in valutne posle, dokler ne bo izdala novih navodil.

Pariz, 14. jan. v. Ker so bile danes vse borze zaprte, je bilo le malo kupčij. V zasebnem prometu je tečaj franka še nadalje nazadoval in je frank zjutraj notiral napram funtu 154. Pozneje se je tečaj franka močno popravil in je v popoldanskih urah notiral funt samo še 151 fran-

Francoska in ameriška pomoč

London, 14. jan. AA. V tujakšnih finančnih krogih potrjujejo, da je pred kratkim francoska vlada vprašala v Londonu in Washingtonu, ali bi Velika Britanija in Zedinjene države, če bi francoska vlada začasno zaprla borzo v Parizu, nadaljevali akcijo za podporo fraku na podlagi trojne pogodbe iz septembra 1936. Potrjujejo, da sta London in Washington odgovorila pritrdilno, če francoska vlada opusti svojo namero glede prepovedi izvoza deviz.

Zasedanje sveta DN odgodeno

Ženeva, 14. jan. br. Zaradi odstopa Chautempsove vlade in nejasne notranjopolitične situacije je francosko zunanje ministrstvo predlagalo, naj bi se za ponedeljek 17. t. m. določeno zasedanje sveta Društva narodov odgodilo na 26. januar. Prejelo francoskega zunanjega ministrstva podpira tudi angleška vlada. Generalno tajništvo bo o tem obvestilo ostale člane sveta DN in na podlagi njihovega pristanka odgodilo zasedanje za teden dni.

Ženeva, 14. jan. AA. Glavni tajnik Društva narodov je poslal popoldne članom sveta DN naslednje brojavko:

Francoska vlada zahteva odgovoditev sestanka sveta Društva narodov. Svojo zahtevo utemeljuje s sedanjimi izrednimi okoliščinami. V soglasju z angleško vlado predlaga, naj se zasedanje odloži do srede 26. januarja. Če niste proti temu, bo ta predlog obveljal.

Ni dvoma, da bodo člani sveta na prejšnjem francoske vlade pristali. Znano je, da je Beck, ki se nahaja v Berlinu, predlog sprejel in da je sklenil vrniti se naravnost v Varšavo.

Odmev v Londonu

London, 14. jan. v. Odstop francoske vlade tolmarija današnji večerni listi splošno kot razpad francoske ljudske fronte. Splošno sodijo, da bo prihodnja francoska vlada zmerne sredine pod vodstvom radikalnih socialistov. V ostalem izražajo angleški listi željo, da bi bila kriza francoske vlade čim prej rešena tako v interesu franka kakor v splošnem mednarodnem interesu, ker bi dolgotrajna vladna kriza v Franciji utegnila zelo kvarno vplivati na razvoj mednarodnega položaja.

V vladnih krogih zelo obžalujejo padeč Chautempsove vlade, ker so od njega pričakovali še važne pobude na polju mednarodne politike, v Londonu pa bi bili zelo naklonjeni vladi, ki bi se sestavila pod vodstvom radikalnih socialistov ob sodelovanju socialistov in strank sredine ob popolni izključitvi komunistov.

Beckovi razgovori z nemškimi državniki

Poljski zunanji minister je razpravljal v Berlinu z nemškimi državniki o vseh perečih vprašanjih

Berlin, 14. jan. b. Poljskega zunanjega ministra Becka, ki se že večeraj mudil v Berlinu, je danes sprejel v avdienci državni kancelar Hitler. Pridržalga je tudi na kosilu. Ker je zasedanje sveta DN odgodeno, bo Beck odpotoval nazaj v Varšavo, ali pa bo obiskal pred odhodom v Ženevo še Pariz in London.

Beck je imel tokom svojega dvodnevnega bivanja v Berlinu važne politične razgovore. Najprej se je sestal z zunanjim ministrom Neurathom, nato pa še z generalom Göringom in propagandnim ministrom Göttselom. Glede njegovega razgovora z Neurathom se domnava iz zanesljivega vira, da so domneve o zvezi Beckovega obiska v Berlinu in nedavnega obiska francoskega zunanjega ministra Delbosa v Varšavi brez podlage. Razgovor z ministrom Neurathom označujejo v tujakšnih poučenih krogih samo kot samo po sebi razumljiv »tour d'horizon«, med katerim sta se ministra dotaknila vseh perečih vprašanj, ne da bi se spustila v razmotrivanje njih podrob-

nosti. Povsem pa tu izključujejo, da bi bil Neurath sili ministra Becka na pristop Poljske k protikomunistični trozvezi med Nemčijo, Japonsko in Italijo ali pa na izstop Poljske iz ženevske ustanove. Zanimiv je je poudarek informacij iz pristojnega vira, da se ministra manjšinskega vprašanja nista niti dotaknila. Zelo verjetno pa je, da je smatral Beck za potrebno, da se z nemškimi tovarišem porazgovori o gdnemskem vprašanju, ker je znano, da je bil prav zaradi tega problema izpostavljen ob svojem nedavnem ekspezoju v zunanje političnem odboru sejmna ostri kritiki opozicije.

O razgovorih poljskega zunanjega ministra z Göringom in Göttselom niso znane podrobnosti, domnava je le toliko, da predmet razgovorov s propagandnim ministrom nikakor ni bila sklenitev kakage kulturnega dogovora med tretjim rajhom in Poljsko, kakor so to beležili nekateri listi, temveč samo ublažitev medsebojnih časopisnih napadov in polemik v značilnega časopisnega premirja.

Naši kraji in ljudje

Dr. Alfred Šerko

Ljubljana, 14. januarja. Nocoj je umrl na svojem stanovanju v Gregorčičevi ulici redni profesor Aleksandrovo univerze, dr. med. in dr. phil. Alfred Šerko. Pred tednom ga je napadla pljučnica, zadnje dni je popustilo srce in navzlic najskrbnejši zdravniški negi rešitev ni bila mogoča.

Dr. Alfred Šerko, čigar spomin bo živel v naši kulturni zgodovini kot spomin na enega najbolj originalnih, samoniklih znanstvenih delavcev in na enega največjih, najprejnejših slovenskih ljudi obnem, se je rodil 16. julija 1879 v Cerknici iz rodbine, ki je dala naši javnosti vrsto uglednih intelektualcev. Eden njegovih bratov je srednješolski profesor v Ljubljani, drugi

tologa Predavanja na fakulteti domače univerze pa so mu dala pobudo za obširnejše delo »Živčevje«, ki je izšlo v dveh zvezkih pod naslovom »Anatomija živčevja« in »Fiziologija živčevja«. Za svoje mnogostoransko znanstveno delovanje je bil deležen številnih odlikovanj, med njimi reda sv. Save III. razreda in češkega reda Blega leva.

Pokojni univ. prof. dr. Alfred Šerko je bil v našem javnem življenju pojava, ki si je kar ne bomo mogli odmisli, Poleg tega,

Okostnjak umorjenega neznanca so izkopal

Tri domneve o skrivnostni žrtvi zločina

Maribor, 14. januarja. Vse Dravsko polje je pod vtisom izredne najdbe v Dobrovcih pri Hočah. Prijazna poljska vasica je postala središče raznih kombinacij v zvezi z najdbo precej dobro ohranjenega človeškega okostnjaka na dvorišču posestnika in delavca Ludvika Blažiča v Dobrovcih 24. Pri njem so pričeli predvčerajšnjim kopati studenec. Blažičeva mama je že takoj, ko so začeli kopati, opazila nekdo čudno svetlikanje. Ali je bila posledica fosforesciranja okostnjaka ali zgolj slutnja, ni mogoče reči, vsekakor pa je bil njen privid danes pojasnjen.

Ko so namreč delavci studenčnega mosta Kovačiča iz Orehovcev nadaljevali s kopanjem vodnjaka, so v globini 60—70 cm našli na ostanke okostnjaka. Lobanja na zadnji strani je bila gladka in nepokopovana, ob desnih sencih pa je bil točno viden znak udarca. Ta del lobanje je bil prepleten s strjeno krvjo. Vse kaže, da je nesrečnik ležal na trebuhu. Posebno dobro ohranjena so stegna, ki so bila močno razvita, prav tako tudi del lobanje, a zlasti še krasni in močni zobje. Konstitucija trupla, močne kosti in zdravi zobje dokazujejo, da gre za moškega, ki je očitno postal žrtev zločina, kar dokazuje tudi to, da je bil z obrazom obrnjen v zemljo.

Blažičevi so o najdbi obvestili orožnike, ki so ukrenili vse potrebno, da zadevo pojasnijo. Danes dopoldne so preostanke okostnjaka spravili v zaboj ter vse skupaj prepeljali v mrtvašnico pokopališča v Slivnici pri Mariboru, kjer bo najbrž jutri komisiji ogled.

V zvezi z najdbo okostnjaka so seveda

da je bil duhovit, zabaven debater v družbi, je od časa do časa rad posegal s svojo besedo tudi v javne načelne spore. Ni še dolgo tega, ko je na nekem mestu s plamtečo besedo pograbil početje fanatično vročurne, ekstremno klerikalne mladine na univerzi. Mnogo žive vnepe pa je posvečal praktičnemu delu za propagando naravoslovnih ved med širokim občinstvom. S tem v zvezi je bil del časa predsednik društva »Zoo«, ki si je bilo nadelo nalogo, da oživotvori v Ljubljani živalski vrt, a so njegovi napori zaradi nerazumevanja pri odločujočih činiteljih ostali brez uspeha. Za njim žalujeta ga. Julija iz znane Krajčeve rodbine v Grahovem in sin Alfred, ki je po očetovem vzgledu prav tako postal zdravnik, zdaj pa nadaljuje s študijem filozofije.

nastale razne govorice. Prva domneva je, da bi bil to neki tujski mesar, ki je bil v Mariboru l. 1927. in je na nepojasnjen način izginil, ko je šel iz Maribora proti Ptuj. Svoji pogrešanosti so pa izjavili, da je ta domneva neutemeljena. Bolj verjetna je druga domneva, da gre za posestnika Antona Rudolfa iz Slivnice pri Mariboru, ki je pred 15 leti izginil brez sledu. Vse polzvedovanje za njim je bilo takrat brezuspešno. Posestnik Rudolf je imel namreč blizu Blažičevega posestva gozdno parcelo. Blažičevi so si približno pred 4 leti na kraju, kjer je bil poprej gozd, postavili hišo. Med ljudmi kroži govorica, da je šel pokojni Rudolf pred 15 leti po prašiče v sosedne Straše Nemara ga je na samotni poti v gozdu nekdo napadel, ga udaril s topim predmetom po glavi in nato umirajočega ali mrtvega zavlekel v gozd, kjer je izkopal jamo in ga položil vanjo. Seveda je bila poprej nekoliko globlja, ker so Blažičevi, ko so zidali, teren nekoliko izravnali. Pokojni Rudolf je imel takrat s seboj večjo vsoto denarja. Po vseh znakih sodeč je okostnjak približno 15 let ležal v zemlji. Rudolf je pa večkrat dejal, da pojde v Dravo, kar nekoliko omaja gornjo domnevo.

Med Dobrovčani pa kroži še tretja verzija. V Dobrovce so pogosto prihajali cigani, ki so se ustavljali blizu sedanjega Blažičeve domačije. Ljudje menijo, da so se cigani stegli in da je kdo postal žrtev spopada, nakar so ga skrivali pokopali. Dobrovški orožniki so obvestili državno tožilstvo v Mariboru, ki je ukrenilo vse potrebno, da pojasni začetni zločin, v kolikor bo to po 15 letih pač mogoče.

Odnos matere do dozorevajočega otroka

Zanimivo in poučno predavanje Pavle Hočevarjeve

Ljubljana, 14. januarja. O tem, za mater kakor za dozorevajočega otroka važnem vprašanju je predavala snovi v okviru Splošnega ženskega društva gospa Pavla Hočevarjeve. Pred lepim številom ženskega sveta, ki je napolnilo razred šentjakobske šole do zadnjega kotička in s tem pokazalo, kako so upravičena taka predavanja, je gospa Hočevarjeva s priprostimi in toplimi besedami pokazala, kakšen naj bo odnos matere do svojega dozorevajočega otroka, sina ali hčere.

— Če bi jaz v tvojih letih prišla tako pozno domov ...

— Če bi si jaz upala prositi svojo mater za ključ ...

Tako se navadno zgražamo nad sinom ali hčerko, ki pride zvečer malo pozneje domov, ali stori kak drug prestop. Ne pogledamo se v otrokovo dušo, temveč se skušamo pred njim prikazati v lepši luči; tako smo zaverovani v svojo vzvišenost, da celo sami sebi verjamejo, da smo bili pri šestnajstih letih tako zreli kakor pri tridesetih.

Psihologi in pedagogi so dokazali, da je življenje mladostnika, to je otroka v pubertetni dobi, povsem drugačno od odraslega človeka. Telesni razvoj in z njim v zvezi zavest spolnosti vpliva na otrokovo duševnost. Fantu je zavest spolnega dozorevanja v začetku nerodna, polšača se ga malodušnost, zapira se vase, v šoli nazaduje — starši se pa tega preobrata navadno prestrašijo, skušajo s trdim postopanjem doseči, da se fant zopet poprime knjig. V tej negativni dobi svojega razvoja potrebuje fant previdne, pametne vzgoje, ki ne sme biti ne preveč popustljiva, pa tudi ne prestroga. To so umiljivi naravni pojavi in pametna mati bo budno spremljala otrokov razvoj, mu pomagala pri učenju, posebno se bo pa izogibala izvrševati nad otrokom telesno kazni.

Se vse bolj neprijetno kakor na fanta vplivajo spremembe spolnega dozorevanja na dekle. Sitna, razdražena, se briga vse preveč za svojo zunanost in pozablja na

učenje. Hoče umreti, nihče je ne razume, postaja pretirano pobožna. Zanima se tudi že za fante, vendar nikdar ne za svoje vrstnike pri igri ali v šoli, temveč navadno za starejše moške, zato so pomisleki staršev proti mešanim šolam več ali manj neutemeljeni. Ta težnja do moškega, prirodno in psihološko utemeljena, se zdaj lahko razvije v pozitivno ali v negativno smer. Kako pogosto se zgodi, da se prav zdaj mati in hči razide, se odtujita druga drugi. Tega je kriva mati, ki ne more hčeri objasniti vseh teh pojavov in je počutili, ker se ji zdi to nerodno, celo pregrešno. Pametna mati bo že ob trinajstem letu počula svojo hčerko o vsem, kar bo kmalu doživela — primerno, spoštljivo in resno ji bo pojasnila odkod pridejo otroci, da ne bo hčerka morala o tem spraševati nepoklicanih oseb.

Prvo spolno ovedenje in dozorevanje je odvisno od dveh činiteljev. Od otrokovih prirojenih lastnosti in od okolja, v katerem otrok živi. Eno kot drugo lahko usodno usmerja otrokovo življenjsko pot.

Prva stopnja te negativne razvojne dobe otrokove traja nekako do 17. leta in je mnogo težja od druge stopnje (od 17. do 21. leta). V drugi stopnji je otrokov telesni razvoj že kolikorotnik ustaljen, javlja se večja razsodnost, globlje pojmovanje ljubezni in mater je zdaj vzgojna naloga ojašana. Če si je pridobila otrokovo zaupanje, se bo otrok tudi zdaj obračal nanjo kot na najboljšo zaupnico in svetovalko.

Popolnoma je zgrešeno, da kažejo matere sinu dekleta navadno le kot zapeljivke, s samimi negativnimi lastnostmi. V ženi naj vidi fant dopolnjevalko svojega življenjskega smisla, spoštuje naj jo kot sebi enakopravno sodelavko. Napačno je tudi mnenje, da se sin mora na vsak način že v pubertetni dobi spolno izživljati, da matere priznava sinovom več pravic kakor hčerkam; s tem samo potrjujejo dvojno moralo, ki se pa maščuje na ženskah samih.

Redarji gospoda Lapa

Ravnatelj mestnih nasadov g. Lapa se je izpolnila davna želja. V tivolskih nasadih so se pojavile podlasice, o katerih je gospod ravnatelj že govoril zaskrbljenim mestnim svetnikom, ki so se bali, da bodo miši in voluharji do temelja upoštovali mestne nasade. Nadloga se je bila razpočila osobito v onem delu Tivolija, ki je prijateljem ptic znan pod imenom Tičistan. Občina prijateljev drobnega pernatega zaroda je namreč tako radodarna krmila svoje ljubljence, da so nadležni glodavci dobili vedno dovolj hrane in so se zaredili do neverjetne množine. Ni mnogo pomagalo, ko je g. Lap lansko pomlad v vsako luknjo potisnil koren lečen, kajti dobročudni prijatelji prirode so z enako daržljivostjo še dalje krmili vse, kar leta, leze in grede. Imeli so celo krotko poljsko miško, ki jim je iz rok jemala orehe in lešnike, veseleč se njihove radodarnosti.

Gospod Lap je nekoliko postrani gledal to početje, kot moder mož pa ni nikel ničesar, kajti s tičistanskimi fanatikmi ni dobro črešnje zobati, na drugi strani pa g. ravnatelj ceni prizadevanje zelo razširjene bratovščine ptičjih prijateljev. Slednji so rezonirali prav preprosto: »Miši in voluharji niso nevarni našim žlečkim ljubljencem, če pa delajo škodo pri nasadih, naj g. Lap sam skrbi, kako bo prišel v

okom tej nadlogi. Nas se ne tiče.« To sebično stališče je g. L. bolj zabaval kakor žalostilo, kajti vedel je, da bo mati priroda sama uredila porušeno ravnotežje in je nekaterim interplanetom tudi namignil, da čaka prihod podlasice. Tega bi ne smel storiti. Povzročil je namreč med obično strahovit preplah Čuli so se glasovi, da bodo Lapovi pričakovani redarji planili predvsem na ptice in bratovščina ptičjih prijateljev je pripravljala ostro demaršo, bržko bi se pojavila prva podlasica v Tičistanu.

Lansko poletje so res prišle prve podlasice in Tičistanci so se preplašeni spraševali, kaj da misli Lap, zakaj ne iztrebi roparske nadlege, o kateri je vsakdo vedel povedati kopo krivolovnih zgodb. G. Lap je bil v teh pogovorih samo še Lap brez vsakega vpludnega pridevka in ni dosti manjkalo, pa bi njegovo ime izgovarjali z istim strahom kakor ime svetopisemskega Herodeza, ki je svoje redarje in biriče poslal nad neboželeno betlehemsko decu. Odnosaji so bili nekoliko napeti. Ker pa so podlasice tudi zelo ljubke živalce in ker se prezenčno stanje žlečole perjadi ni zmanjšalo — nekateri lo imajo namreč skoro prečeto, — ni prišlo do odkritega spora. Vendar pa so nezaupniki stikali s g. L. in dobili kje ostanke podla-

Mat mora razumeti, da živi njena hčerka v drugi dobi in mora graditi most med preteklostjo in sedanjostjo. V hčeri ne sme dušiti hrepenenja po ljubezni, pokazati ji pa mora razliko med pravo ljubeznijo in ljubimkanjem. Poznati mora moško družbo, v katero zahaja dekle, vedeti pa mora:

Sleparil je, kjer se je dalo

Za 50 tisočakov se bo pokoril pet let

Maribor, 14. januarja. Z nič manj, kakor s 37 »grehi«, ki mu jih očita obširna obtožnica mariborskega državnega tožilstva, se je znašel danes pred malim kazenskim senatom 22-letni brezposelni delavec Janez Marič, ki je po rodu iz novomeške okolice. Obtožnica mu očita, da je s ponarejanjem poštnih hranilnih knjižic oziroma vlog, ki jih je izmaknil raznim kmetom in trgovcem po vsej dravski banovini, oškodoval pošto upravo za več tisoč dinarjev. Ponarenil je večje zneske in dvignil pri poštnih uradih v Mariboru, Ljubljani, Ptuj, Pragerskem in drugod zneske do 500 dinarjev.

Obtožnica pa navaja tudi obdolžitve, da je Marič v aprilu 1937. izvršil vlom v Sokličovo delavnico v Mariboru na Aleksandrovi cesti, iz katere je tedaj izginilo okoli 70 štampiljk raznih uradov, razen tega tudi drugi predmeti in pisalni stroj. Ukradene štampiljke so mu omogočile, da je sestavljal nabiralne pole za razna društva, kakor za Protituberkulozno ligo in Rdeči križ ter na ta način oškodoval več oseb za zneske od 20 do 200 dinarjev.

Pri Sv. Marku se nadaljuje ...

Sokola Petra Cvetka so našli krvavega na cesti

Sv. Marko pri Ptuj, 14. januarja. Pretekli teden je »Jutro« prineslo poročilo, da je bil na Silvestrov večer zaboden naraščajnik markovske sokolske čete. Žalostni dogodek bi moral vse dobronamerne ljudi poučiti, da se tako ne sme več nadaljevati in odgovorni činitelji bi nikakor ne smeli dopuščati, da mladina z noži in krvjo rešuje idejna vprašanja. Toda niso vsi ljudje dobronameri.

O stvari smo doznali sledeče podrobnosti: Cvetko Peter je posestnik v Novi vasi. Vneto se udeležuje pri nacionalnih organizacijah in je tudi knjižničar sokolske čete. Poročali smo, da se je v njegovi hiši letos vršilo silvestrovanje Sokolov in da je ob tej priliki bil ranjen Sokolček Simenکو. Cvetko je osebno zapeljal ranjenca v bolnico in prav bratsko poskrbel zanj. Zaradi svojega nekompromisnega nacionalnega stališča ima Cvetko zagrnjene politične nasprotnike.

Dne 7. t. m. se je Cvetko mudil v Ptuj. Nekoliko se je zakasnil in se vrnil s kolesom šele okrog 9. ure na svoj dom v Novo vas. Kolo je prispel ob hišo, sam pa stopil v sobo. Po večerji je namreč namerjal s kolesom še v Bukovce, kamor ga je bil povabil njegov bratranec. Toda kolo je medtem, ko je večerjal, izginilo. Njegova žena je sicer videla na dvorišču neko visoko postavbo, oblečeno v hubertusov plašč, a misleč, da je to sosed, se ni brigala zanj. Drugi dan so kolo sicer našli, a bilo je polomljeno in gume razrezane z nožem. Nekdo je torej iz maščevanja in mrznje ohladil jezo nad kolesom.

Cvetko se je peš napotil v Bukovce. V gostilni njegovega bratranca so bili zbrani poznani »gospodje« in junaški fantje. Do dejanskih obračunov v gostilni ni prišlo. Čez nekaj časa je Cvetko odšel v temno noč.

Najbrž se tudi širša slovenska javnost pomeni, da je aprila lani doletela v Bukovcih nedaleč od omenjene gostilne tragična smrt kmetkega fanta Sokola Zelenika. Neka zverina mu je namreč s sekirjo prekal lobanjo in zjutraj so ga našli mrtvega v mlaki krvi. Ljudje so takrat ugibali najrazličnejše in orožniki in sodišče so vodili preiskavo. Toda pozitivnega uspeha ni bilo, zločinca niso našli. Zavratni umor je ostal nezakazan in kri vpije po maščevanju. Čudno je to. Grozen zločin se je zgodil na prometni cesti, v središču gostega naselja in kljub sodobnim pripomočkom, s katerimi razpolaga

čim večja je starostna in poklicna razlika med moškim in dekletom, tem večji poudarek dobi spolni izraz. Predvsem pa naj bo svojim otrokom prizanesljiva sodnica. Prijateljski odnos med njo in otrokom bo obema v srečo.

Pojavil pa se je tudi na deželi, se predstavljal kmetom kot davčni eksekutor oziroma izvršilni organ tuk, sodišča in pri tem marljivo »zaplenjeval« kmetom gotovino, prstane, ure in druge dragocene stvari.

Tako se je moral danes v razpravni dvorani št. 53 tukašnjega okrožnega sodišča zagovarjati zločinec precej velikega formata, ki je s svojimi podvigi povzročil skupno škodo okoli 50.000 dinarjev. Pri razpravi je obtožnec skoro vse točke obtožbe priznal in pri tem dodal, da je razval v bedi in pomanjkanju, ker ni imel v brezposelnosti ničesar, kar bi mu omogočalo preživljanje. Skupno z njim sta bila obtožena tudi 22-letni brezposelni trgovski pomočnik Leopold Lazar in 30-letni čistilec oken Franc Jagodič. Marič je bil obsojen na 5 let robije, na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let in na 840 dni globe. Leopold Lazar je bil obsojen na 8 mesecev strogega zapora in na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let, Franc Jagodič pa na 5 mesecev strogega zapora pogojno za dobo 5 let.

moderna kriminalistika, je vse še vedno zavito v temo.

Cvetka hvala Bogu ni doletela tako strašna usoda. Ponoči je šel domov. Bil je najbrž tudi nekoliko vinjen. Na poti sta ga doletela neprijatelja.

Preiskava bo ugotovila, kako se je dogodek odigral. Rezultat tega srečanja je bil ta, da so Cvetka morali spraviti v bolnišnico.

Razmere pri Sv. Marku so nevarne. Tako delovanje presega že vse meje.

Rojstvo nezakonskega otroka na vasi

Domžale, 14. januarja. Obžalovanja vreden je dogodek, ki so ga pred dnevi doživeli v neki okolški vasi pri Domžalah in ki nazorno izpričuje, koliko materialne in duševne bede je dandanes v življenju našega kmečkega prebivalstva. Neko dekle je zanosilo, a v strahu in skrbi, kaj bo s sadom njene nedovoljene ljubezni, ni vedelo ne kod ne kam. V soboto ponoči, ko je bil zmag najhujši mraz, je mladi materi prišla ura. Ne da bi prav vedela, kaj dela, se je zavlekla iz hiše na dvorišče, poiskala v šupi otep slame, črvička zavila vanj, ga pustila v šupi in se sama zavlekla nazaj. Ko je zjutraj prišel njen brat od maše, je začul iz slame vekanje. Stopil je bliže in tam je našel novorojenca, golega, kakor ga je bog dal, skoraj do smrti premrznega. Pobral ga je in odnesel v hišo, kjer ga je mati nesrečne porodnice s skrbno nego vrnila življenju. Z zadevo, ki predstavlja redek primer srčne toposti v tej vrsti kriminala, se ukvarjajo orožniki.

Volkovi v okolici Mokronoga

Mokronog, 15. januarja. Nič nenavadnega ni, da v hudi zimi zapuste sestradi volkovi svoja običajna bivališča in si hite iskat hrane v prostorni okolici. Lovci in drvarji jih pogosto sledijo, zlasti ob hrvaški meji. Redko pa se pripeti, da pridejo v severnejše kraje. Letošnja zima jih je vendar privedla tudi v mokronoško okolico. Sledili smo jim tu in tamo, zlasti v okolici Trebeljane v Lahnicih in okolških gričih. Tudi Bosanci, ki so zaposleni v gozdovih pri tvorjenju bukovičev drva iz gozdov do ceste, so jih sledili. Prebivalci posameznih vasi se upajo na pot le v družbi in oboroženi s sekirami. Nikakor pa še ni bilo čuti, da bi volkovi kjerkoli napadli človeka. Vendar se lovci pripravljajo, da napravijo pogon na volkove. Verjetno pa je, da bo sedanje toplo vreme zabilo volkove spet drugam.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

V londonskem Hydeparku je neki ljudski govornik grmel svoje modrosti na glave vseh poslušalcev. Mož je bil za popolno in neomejeno svobodo britskih podanikov. »Čujte, kaj vam pravim!« je vpil. »Prišel bo čas, ko bo vsak delal, kar bo hotel — in če ne bo tako delal, ga bomo k temu prisilili!«

so mu sledile z dolžnostnim nezaupanjem. Bila je smešno razpotegnena živalca, zgoraj rumenkasta, spodaj čisto bela, z obraslim repkom. Par živih očes, lep mrdačji nos, ušesca pa kakor dve cervki, zataknjeni v drobno glavico. Skratka: podlasica, kakor jo slikajo šolske knjige. Pa je redar povohal pod grm in privlekel na dan miško. Skokoma jo je odnesel spravit pod smreko, katere veje segajo prav do tal in tvorijo tako varno zatočišče. Se si komisija ni opomogla od presenečenja, je bil redarček zopet na delu. Povohal je pod grm in privlekel v zobeh drugo, pa tretjo. V četrte ure — komisija je z uro v rokah ugotovila ta rekord — je zavil vrat šestim mišim. Z neizrečeno simpatijo je komisija gledala redarčev početje. Nato pa je dejal nekdo:

»Slišite, gospoda, ta Lap je prav za prav moder in pameten mož.«

»Nič prav za prav«, je rekel drugi, »kar dober je, ni mu kaj reči.«

Čast podlasice je bila rešena in komisija jo je prišla med koristne prebivalce Tičistana. Ni bilo formalnega zapisnika, stvar je bila preveč očitna, da bi potrebovala kaj takega. Pač pa je komisija sprejela formalni predlog nekega člana, naj g. Lap napoti svoje redarje tudi v druge panoge mestnega gospodarstva. Posla jim blaz ne bo manjkalo.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Na XVII. Slovanskem večeru JNAD Jadrana

bo sodeloval poleg ostalih nastopajočih tudi naš priznani pianist g. prof. Marjan Lipovšek. Gospod profesor nastopa samostojno v Ljubljani jako redko, zato bodo vsi ljubitelji lepe glasbe na Slovanskem večeru gotovo prijetno presenečeni. Gospod profesor bo zaigral Chopinovo Polonezo v cis-molu ter Valček istega skladatelja v des-duru. Njegovo sodelovanje na Slovanskem večeru, ki umetniški spored jako pov-

17. Slovanski večer

Domače vesti

* Skupščina oficirjev in mornarjev Bokeljske mornarice. Kakor prvič leta 1120 in potem vsako leto so v četrtek ob 11. dopoldne zvonovi kotorske cerkve Sv. Marije razglasili otvoritev tradicionalne skupščine oficirjev in mornarjev Bokeljske mornarice. Skupščina je bila v mestni posvetovalnici in vodil jo je podadmiral Bokeljske mornarice Rudolf Giunio. Na dnevnem redu so bile volitve vseh oficirjev od podadmirala navzdol in funkcionarjev velike svetčnosti ev. Trifuna, ki bo 27. t. m. za podadmirala je bil spet soglasno izvoljen Rudolf Giunio. Bokeljska mornarica bo imela letos še eno veliko slavnost. Slavnost bo 250letnica osvojitve Hercegovine izpod turškega jarma.

* Velika kulturna proslava v Varaždinu. Pred sto leti so poštvovalni rodoljubni ustanovili v Varaždinu ilirsko čitalnico, ki še danes deluje kot narodna čitalnica. Zvesta idealom ilirskih narodnih voditeljev bo varaždinska Narodna čitalnica letos od 1. do 8. maja slovesno proslavila 100letnico svojega obstoja. Vodstvo čitalnice bo izdalo spominsko knjigo. Katero bo uredil prof. P. Lič, ki si je že v raznih arhivih zbral vse potrebne podatke. Zagrebška vseučiliška profesorja dr. Šišić in dr. Barac pa bosta predavala o zgodovinskem, političnem in literarnem pomenu ilirizma s posebnim oziranjem na Varaždin. V proslavnih dneh bo v Varaždinu gostovala tudi zagrebška drama.

* Udeležence ankete o delovnem času, ki se bo vršila v Sarajevu 18. in 19. januarja, je prometno ministarstvo dovolilo polovično voznino. Kupljena cela, vozna karta pri odhodu z rumeno izkaznico velja za brezplačen povratek s potrdilom predsedstva ankete. Da se je imenovani reš udeležil ankete. Popust velja za odhod od 14. do 19. januarja, za povratek pa od 18. do 23. januarja.

* Novi grobovi. Na Aleksandrovi cesti 2. v Ljubljani je umrla gospa Ivana Dolničarjeva. Učakala je 72 let. Ugledno pokojnico, vzorno mater bodo jutri ob 15. spremenili k Sv. Križu. — V Velikih Laščah je umrla gospa Kristina Jakličeva v najlepši dobi, stara šele 33 let. Soprogu je zapustila sinčka edinega. Blago pokojnico bodo pokopali danes ob 10. — Pokojnika blag spomin. Žalostnim naše iskreno sožalje!

Pri lenivosti črevesja, črevesnem kašlju, obolelosti danke, odstrani naravna »Franz-Josefova« grenčica zapoko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogetine izkušnje uče, da uporaba »Franz-Josefove« vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogi. reg. S. br. 15. 485/36

* Rešen dolgega trpuenja. Iz Krke nam poročajo: V ponedeljek dopoldne smo spremenili k večnemu počitku daleč na okrog poznanega Jožeta Semeta. Bil je vzoren fant, vsakemu bližnjemu v pomoč. Na bolniški postelji je ležal 26 mesecev. Na njegovi zadnji poti se je videlo, da je bil Jože močno priključen med prebivalstvom. Krška cerkev je prostorna, pa nismo mogli vsi pogrebi vanjo. Že pred hitro žalosti so mu zapeli prijatelji žalostno »Vigredo«, na pokopališču pa »Slovce«. Trije župniki so opravili pogrebne molitve; eden izmed njih je nečistočar bil pri pokojnem na obisku in ga je tolažil, da je lažje prenašati trpljenje. Ob grobu se je od Jožeta poslovil škofcijski župnik, slovo je ganilo vse pogrebe. Jožetu, ki je doživel, želimo mir v rodni zemlji, sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje.

Monumentalno filmsko delo sezone!

POROČNIK INDIJSKE BRIGADE

Po slovitem romanu M. Jacobyja in R. Leigha. — V glavnih vlogah:

OLIVIA DE HAVILLAND in ERROL FLYNN

KINO UNION

Telef. 22-21

Danes premiera in predstave ob 16., 19.15 in 21.15. Vstopnice rezervirajte v predprodaji — ker je zanimanje ogromno!

* Desetletni jubilej »Kola domačica« v Zagrebu. Pišejo nam: »Kolo domačica«, prosvetno in dobrotno društvo v Zagrebu, priredilo je proslavo svojega desetletnega dela »Gospodinski teden« od 30. januarja do 5. februarja. Teden se prične v nedeljo, 30. januarja, s slavnostno akademijo a istega dne bo razstava jestvin v Domačinskih šoli. Sest dni, do 5. februarja, bodo udeležence tekmovali v kuhinji in šivanju, poleg tega bo več predavanj iz gospodinjstva v rodbinskih, socialnem in narodnem pogledu. Tvrdisa Kastner in Ohler priredi čajanko za gospodinjce, na programu je več kinopredstav in gledaliških predstav v korist prosvetnih ciljev »Kola domačica«. Po tekmi bodo prvakine nagrajene s lepimi zlatimi in srebrnimi zaponkami, a vse ostale tekmovalke bodo obdarovane z lepimi spomini, ki se bodo podelili javno na sklepni svečanosti dne 5. februarja. Poleg tega bo v Gospodinskih šoli razstava gospodinskih potrebščin, lahko boste prisostvovali praktičnemu poduku gojenk v šoli itd. Vabilno vse gospodinjce, da se nam v čim večjem številu priključijo in da sodelujejo v našem delu, a to bo tem lažje, če je prometno ministarstvo odobrilo polovično voznino. Legitimacija, ki stane 20 din, bo obenem vstopnica za vse prireditve v Gospodinskih šoli. Za vse druge prireditve je treba nabaviti posebne vstopnice. Ako bi katera gospodinja želela tekmovali v kuhinji in šivanju, naj se izvoli prijaviti: »Kolo domačica«. Zagreb, Illica 44. Upamo, da nas bo čim več gospodinjic obiskalo a me bomo srečale, da pozdravimo v našem belem Zagrebu svoje sestre, da skupno sodelujemo pri gospodinjstvu, pri gotovo najvažnejši panogi narodnega gospodarstva.

* Obiske in klubke kemično čisti, barva, plista in lika tovarna Jos. Reich.

* Pesnik Ljuba Vizner dobiva pokojnino od zagrebške občine. Znani zagrebški pesnik Ljuba Vizner, nekdanji nerazdružljivi drug pesnika Matoša in eden izmed zadnjih stebrov zagrebške predvojne družbe bohemov, je bil oni dan klican na občino, kjer so mu sporočili, da mu je občinska uprava naklonila v priznanju njegovih kulturnih zaslug dosmrtno pokojnino mesečnih 1500 din. Od časa, ko je bil ta sklep sprejet, so mu izplačali pokojnino za tri mesece. Stari bohem je bil tako presenečen, da je komaj pobral bankovce z mize in da jih je ves čas nosil v roki, ko je je takoj iz občinskega urada mahnil v Kazališno kavarjo. Denarice itak nikdar ni imel. Ko je sedel v kavarni k mali muzici, na kateri je ploščica z napisom »Viznerjeva miza«, je imel kup bankovcev poleg črne kave. Prijateljem je tožil, da mu toliko denarja povzroča hudo skrb. »Zjutraj sem si prav lahko izposodil kovača in mislil sem, da bo to dosti za ves dan, zdaj pa nenkrat toliko denarja! Za svojo mizo v kavarni je Vizner napisal že celo grmado feljtonov, esejev in studij. Mnogo je tudi potoval po vsaj Jugoslaviji ter lekal naročnike za razne knjige, ki jih je izdal sam ali pa njegov prijatelj. Navadno se je razočaran vrnil v svoj ljubljani Zagreb: »Ljudje pač nimajo misla za dotre knjige. Kaj čemo, pak sam opet propal. Ide mo v kavarno!«

* Bog v Trbovljah je naslov najzvirnejši, najzanimivejši knjigi, kar jih je v zadnjih letih prišlo na slovenski književni trg. Treba se je podizati z naročilom na založbo »Trbovlje«, Ljubljana, Gajeva 9. Na prodaj pa je knjiga, ki vsebuje šest sodobnih socialno-religijskih zgodb izpod peresa L. Mrzela in 20 lezorezov akad. slikarja Maksima Sedeja, v vsaki boljši knjižarni.

Ples — zabava — dekoracije nocoj v vseh prostorih Kazine

* Čemu bi kupovali tuje radijske revije? »Naš valc« prinaša najboljšo izbiro svetovnih radijskih programov na vseh valovih, razen tega pa še mnogo pestrge, zabavne, braja, feljton, roman, mofo, gledališko kritiko in filmski pregled z obilico slik. Vsaka številka stane 4 din, letna naročnina pa 140 din. Dobiva se v vseh boljših trafikah ali pa ga naročite pri upravi »Našega valca«, Ljubljana, Knafljova ulica 5.

* Najuglednejši zagrebški intelektualci so rešili staremu natakarku skromno eksistenco. V Kazališni kavarni v Zagrebu streže že kakih 30 let natakark Vinko. Mnogo njegovih slavnih gostov je že pod ruho in Vinko zna o njih povedati marsikaj zanimivega. Vieo cenijo tega starega natakarkja intelektualci, ki zdaj zahajajo v kavarno. Vsekar mu potreže kar najbolje, ker mu je tako rekoč z lica bere vse želje. Prad dnevi pa so nameravali Vinko odpušiti, ker je baje za službo že prestar. Nad 30 ugodnih javnih delavcev, pisateljev, znanstvenikov, slikarjev, novinarjev, gledaliških igralcev, itd. se je za starega popularnega natakarkja zavzelo ter podpisalo spomenu lastniku kavarne, ki seveda ni mogel iti preko želje svojih najuglednejših gostov. Tako je stari Vinko ostal pri svojem skromnem zaslužku.

* Bolniki so povsod. Zato je neotdohotno potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki priporočajo Darmol odraslim in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporabljajte pri zaprtju dobro odvajalno sredstvo Darmol. Dobi se v vseh lokarnah.

* KIBJE OLJE sveže v drogeriji IVAN KANČ-Nebotičnik.

* Zmrznjene strupene kače. Po Popovem polju v Hercegovini laži mnogo zmrznjenih strupenih kač. Popovo polje je bilo med zadnjimi poplavi dolgo pod vodo, potem pa je pritisnil hud mraz, ki je pomoril kačjo zalego v njejih skrivališčih.

* Tatvina zdravil in mamil v vlaknu. Nekemu uslužbencu zagrebške tvrde »Istec«, Francu Stini je med vožnjo iz Zagreba v Maribor ukradel nekdo kovčeg z zdravili in mamil, ki je bil namenjen nekemu mariborskemu lekarnarju. Med mamil so v kovčegu tudi močni strupi, ki postanejo lahko zelo nevarni za nestrokovnjake in neoprezne ljudi. O tatvini je bila obveščena policija v Zagrebu in v Mariboru.

Iz Ljubljane

* XVII. slovanski večer J. N. A. D. Jadrana. Reklamacije vabil še danes do 18. na naslov Tomanova 3 oz. tel. 29-74. Vabil na naj se do omenjene ure dvignejo osebno. Prosimo cenjeno občinstvo, da pride na prireditve ob točno napovedanem času (pred pol 21. uro.), ker se bo sponored zaradi radijskega prenosa začel popolnoma redno. Ker je Slovanski večer elitna prireditev, prosimo cenjeno občinstvo, da se udeležijo prireditve z dekoracijami. Rezerviranje lož ter prodaja vstopnic danes od 10. do 12. ter od 15. do 18. ure v lokalu JNAD Jadrana, Tomanova 3. Akademске vstopnice na Slovanskem večeru se bodo izdajale le proti akademski legitimaciji.

* Na XVII. slovanskem večeru sodelujejo naši priznani umetniki, gđ. Nolljeva, gđ. Lipovšek Marjan ter Lupša Ferdo.

* Filozofsko društvo in Društvo za pravno filozofijo in sociologijo priredita danes 15. t. m. predavanje o filozofskih osnovah prava in čisti pravni filozofiji. Predava g. univ. prof. dr. L. Pitamice. Predavanja bo ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

* Sokolsko društvo Ljubljana—Moste vabi na glavno skupščino, ki bo v nedeljo 16. t. m. ob pol 10. v kinodvorani z obilnim dnevnim redom Uprava.

* Danes »Ples v štalci« pri Mikliču. Začetek ob 20.30, konec ob 4. zjutraj.

Bogata darila za plesalce nocoj v vseh prostorih Kazine

* Poglabitev ljubljanskega kolodvora na najboljši poti. V četrtek dopoldne je na mestnem magistratu zasedal propagandni odesk akcijskega odbora za poglabitev ljubljanskega kolodvora. Pri tej priliki je mestni svetnik univ. prof. dr. Stele poročal o nekaterih novih važnejših uspehih, ki pričajo, da je prizadevanje za smotno rešitev našega železniškega problema na najboljši poti. Prometno ministarstvo v Beogradu je pred dnevi odobrilo protokol, ki so ga bili sestavili člani izvrševalnega odbora na zadnji saji lanskega leta ob sodelovanju vseh zainteresiranih inštitucij. V ožjem tehničnem odboru, ki bo proučil načrte za modernizacijo kolodvora, so univ. prof. inž. Hrovat in inž. arh. Tomažič kot zastopnika mestnega sveta, inž. Mačkovšek in inž. Poženel kot zastopnika mestnega gradbenega urada, inž. Porenta in inž. Černivec za basko upravo, prof. inž. Dimnik za ljubljansko sekcijo Zdrugažnja jugoslovenskih inženjerskega, tajnik dr. Pless kot zastopnik Zbornice za TOI, železniška direkcija in vojaška oblast pa bosta še imenovali svoje zastopnike. S tem v zvezi naša železniška direkcija ne to izvedla svojega že začetega načrta za prizidavo kolodvora. Krediti, ki so bili določeni za to prizidavo, ostanejo na razpolago modernizaciji kolodvorskih naprav. Obenem je bilo sklepljeno, da bodo kurilni-

Pokrovitelj Drevi Adamič-Jazz

Nj. Vel. kralj Peter II. ob 20.30 na Taboru

dejanja »Vlomilec«. K prireditvi, ki bo našla razvedrilo in pouk, najvidnejše vabilo vse prijatelje in prijateljice teh naših priljubljenih prireditev.

* Violinist Karl v. Baltz je umetnik posebnih dunajskih kole, ki je odlikuje prireditev in toplina izraza ter neka posebno svobodna in prirodna tehnika loka in prstov kakor se izraža Paul Netli. Ker je violinist znan po svoji resni in globoki igri, bo njegov koncert v petek 21. t. m. v veliki Filharmonični dvorani za Ljubljano izredna umetniška prireditev.

pred pričetkom predstave zaigral francosko in jugoslovensko državno himno. Igra je prepletena s prijetnim humorjem, dialogi pa so ponekod predolgi in utrudljivi. Igralci, ki se jim je poznalo začetništvo, so dobro »rešili« svojo nalogo in so se hvalevredno udeležili v igro. Tudi jezikovno so zadovoljili. Razdelitev ženskih pa tudi moških vlog je bila prav posrečena. Občinstvo se je oddaljilo mladim igralcem in igralcem s pripranimi aplavzi. Celjska gimnazija, Francoski krožek in vsi sodelujoči so izvršili s vpriporitvijo lepo kulturno delo. — R. P.

OBISK IN ENODUŠNO PRIZNANJE VSEH KINOPOSETNIKOV DOKAZUJE, DA JE

„BELI JORGOVAN“

NAJLEPSI FILM, KAR JIH JE VIDEALA LJUBLJANA V ZADNJIH LETIH!

SAMO SE DANES IN JUTRI!

Današnje predstave ob 16., 19. in 21.15 uri

Tel. 21-24

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24

* Kdaj je bila ukinjena stanovanjska zaščita. Včeraj smo pod tem naslovom objavili kratko pripombo, ki se je nanašala na naš članek »Dvajset let vodja hišnih posetnikov«, objavljen pred božičem. Da ne bo nesporazuma, ugotavljamo, da je samo tiškovna pomota povzročila številko 1930 kot datum, ko je bila odpravljena stanovanjska zaščita, vsled česar je o stvari vsaka polemika odveč.

* Se zmerom žrtve poledice. Kljub žurnemu vremenu, ki čez dan razmaka kupe noga in lada, kar ga je po malomarnosti policajskih čimteljev še ostalo na cesti, so noči še zmerom tako mrzle, da mokri trotoarji v mestu in pota po deželi vsak dan iznova zaledene in zlasti v jutrnjih urah padajo pešci drug za drugim na spolkkih tleh. Posledice neprostovoljnega drsenja se najbolj nazorno opažajo v sprejemnem oddelku splošne bolnice, ki je moral včeraj spet poslati sedem žrtev poledice na kirurški oddelek. Trije izmed ranjenecv, ki so pa na srečo odnesli le lažje poškodbe, so bili iz Ljubljane, štirje pa so morali od drugod v mesto na zdravniško pomoč.

Tradicionalni obrtniški ples nocoj ob 20. uri v Kazini

* Železniški strokovni filmi. Udruga jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev, oblastni odbor Ljubljana, predvaja železniške strokovne filme v kinu »Slogie« v Ljubljani v nedeljo, dne 16. t. m. ob 9. uri. Filmi prikazujejo tehnično strokovno delo iz železniške stroke (smov, ki smo jo objavili v letnikih na služb. edinicah). Dostop imajo vsi železničarji. Za kritje režijskih stroškov se bo pobralo po 2 din od osebe.

* Ogenj na plesu. V baru kavarne Emone se je včeraj okrog 4. zjutraj pripetila nesreča, ki bi imela kmalu usodne posledice. Društvo ruskih intelektualnih in ročnih delavcev v Ljubljani je v proslavo pravoslavne novega leta priredilo zelo dobro obiskani Silvestrov večer. Ko je k nekemu omizju prišla mlada Rusinja voščit srečno novo leto, si je eden izmed gospodarjev mizi pravkar prižgal cigareto in nesreča je hotela, da je gorela kapica njegove vizgalice odletela na lozeto mlade dame, da je bila na mah v plamenu. Eden izmed gostov je bil dovolj prirotenega duha, da je z nekaj naglimi kretnjami potrgal gorečo obleko z nesrečnice, ki se je od strahu in opeklini takoj onesvestila. Zdravnik, ki je slučajno prisostvoval zabavi, ji je nudil prvo pomoč, zakar so jo odpeljali domov. Na srečo je dobila le lažje opekline, precej pa se je opeklo po rokah njen ršitelj, ki se je moral zateči v bolnico.

Iz Celja

* Na ljudskem vseučilišču bo predaval v ponedeljek 17. t. m. ob 20. znanj turist in fotomater g. Greisbach iz Zagreba o Durmitorju in Črni gori ter predvaja nad 200 krasnih skopičnih slik v naravnih barvah. Opozorjamo občinstvo na to lepo in zanimivo predavanje.

* Iz železniške službe. Na novo imenovani šef železniške postaje v Celju g. Peter Magajna, ki ga poznamo kot odličnega sokolskega delavca iz Mišinskih Stor, je pred dnevi prevzel svoje posle.

KINO METROPOL

prinaša danes ob 16.15 in 20.30 uri film »KIRCHFELDSKI ŽUPNIK« (Der Pfarrer von Kirchfeld). Je to film, ki vodi človeka v življenje »mlega stvara«, kjer je na pogled vse mirno, a v stvari vse kipi od globokega doživljanja.

Hansi Stork. HANS JARAY.

* Mestna knjižnica v Celju je izposodila lani 27.770 knjig, od teh iz letoslovia 16.872 slovenskih in osemstoiz petdeset iz 9.248 nemških, iz poučno znanstvenega oddelka pa 1650 knjig. Od 1. marca 1927 do 31. decembra 1937 je bilo izposojenih 273.585 knjig. Celjska mestna knjižnica je toraj opravila že zelo pomembno kulturno delo, za kar zasluži javno priznanje predvsem odlična knjižničarka gđ. Vera Levstikova.

KINO UNION

Ako Vam je všeč J. Straussova muzika, potem pridite danes v naš kino, kjer jo boste lahko slišali v filmu »NETOPIR« (Die Fledermaus). — Glavni igralci Hans Söhnker, Lida Baarova, Hans Moser. — Predstave ob 18.30 in 20.30.

* Gledališka predstava v francoskem jeziku. Osmoštke in osemstoiz celjske gimnazije so vpriporili v četrtek zvečer pod okriljem Francoskega krožka v nabito polnem celjkem gledališču v francoskem jeziku Acremannovo komedijo »Ces dames aux chapeaux veris« v skrbni režiji g. prof. dr. Zelenaka. Predstavi je prisostvoval tudi konzul francoske republike g. Remerand iz Ljubljane. Dijaški orkester je pod vodstvom ravnatelja Glasbene Matice g. Karla Sandana

Iz Maribora

* Prisrčen sprejem čeških književnikov. Z večjim jšnjim popoldanskim brzovalikom sta prispela v Maribor češka književnika Josef Hora in Karel Novy, ki priredita v Ljudski univerzi prvi ošed literarni večer v Mariboru. Na kolodvoru so jih pričakovali številni mariborski oddelniki, predstavnik JC ilge s predsednikom Kukovcem na čelu, češkega kluba, Ljudske univerze itd. Po prihodu brzovalika je gostom izrekel prisrčno dobrodošlico predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec, nato pa se je v imenu obeh toplot zahvalil pisatelju Hora. Oddolna gosta sta prispela v Maribor v spremstvu režiserja Bratka Krefta in pisatelja Mileta Ključiča. Iz Maribora odpotujeta v nedeljo.

* V Ljudski univerzi bo predaval v ponedeljek ob 20. prof. Sedivy o zanimivih in aktualni temi: Kako je češkoslovska republika rešila manjšinski problem.

* Pogreb vrliga moža. V četrtek so spopremili številni stanovski tovariši, prijatelji in znanci nenadno preminulega upokojenega kasaskega sodnika zagrebškega sodišča g. Josipa Zmavca. Ob grobu mu je spregovorilo toplot občutne slovinke besede predsednik okrožnega sodišča g. dr. Franc Žihar. Pokojni Zmavec je bil eden naših najboljših juristov, ki je služboval še pred vojno pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Ob prevratu ga je takratna Narodna vlada imenovala za predsednika novomeškega sodišča in je bil kasneje imenovan za kasaskega sodnika v Zagrebu, kjer je deloval do svoje upokojitve. Blagoga pokojnika je odlikovala ves čas njegovega življenja odlična nacionalna zavest ter vsestranska pravdnost. Zapuška globoko užaloščeno gospo, hčerko ter dva sina. Zaslužnemu možu naj bo domača zemlja lahka, njegovemu delu čast, imenu pa trajan in svetel spomin!

Din 200.000.—

je zadela srečka IV. razreda 35. kola drž. razredne loterije št. 86.299, katere četrtina je bila kupljena pri BANCNO KOM. ZAVODU, MARIBOR, Aleksandrova 40. Kdor želi imeti srečo v loteriji naj kupuje srečke pri gornjem zavodu.

* Velik načrt za letošnji Mariborski teden. V četrtek so se zbrali zastopniki gospodarskega, kulturnega in socialnega življenja v Mariboru ter ugotovili nujnost reprezentativne zgodovinske razstave vsestranskega ogromnega napredka Maribora v dveh desetletjih svobodnega življenja v Mariboru. Zbrani zastopniki mariborskega javnega življenja forsirajo mestno razstavo o razvoju Maribora z njegovim zaledjem v letih 1918/38 ter naslavlajo apel na mestno obično mariborsko, na Mariborski teden, na vse javne ustanove v Sloveniji in Jugoslaviji ter na vse domače gospodarske kroge, da pripomorejo k izvedbi tega velikega načrta. V sredo 26. t. m. bo na mestnem magistratu velika anketa kot priprava za letošnji Mariborski teden, ki bo v znamenju navedene velike reprezentativne zgodovinske razstave.

* Posetno gibanje. Zasebni namestnik Izidor Ohrenstein je kupil od industričarke Marka Rosnerja polovico hiše v Tattenbachovi ulici 17 za 225.000 dinarjev. Veletrgovca Jakob Lah je kupil od Mariborske tiskarne d. d. hišo v Jurčičevi ulici 4 za 800.000 dinarjev.

Iz Trčiča

* Vabilo k 30. rednemu obnemu zboru podružnice SPD v Trčiču, ki bo v soboto 29. t. m. ob pol 20. v prostorih hotela »Posta« z dnevnim redom: Čitanje zapisnika, poročila odbora, odločitev računov, volitve, smernice za delo, predlogi članov in sluhčnosti. V primeru nesklapnosti bo pol ure kasneje občan zbor, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi. — Odbor.

* Kino predvaja danes in jutri v nedeljo film »Brezimen« in opereto »Vila lučk«. Zaradi ogromne dolžine filma se predstave začnejo drevi ob 20. v nedeljo pa ob 15. 18. in 20.45 uri.

Z Jesenice

* Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3. uri pop.) originalni sovjetskoruski vefelimi »Zana za 1000 rubljev« (Pepp). Med dodatki tudi glasbeni film »Črni jazz« in Paramountov zvočni tednik. — Sledi vefelimi »Truxax«.

Iz Ptujja

Kino Osterberger, priporoča kompletno oskrbo za mesečno Din 500.— do 600.—, a hrano in stanovanjem.

S P O R T

Prvi letošnji nastop SK Ljubljane

V tekmi proti Gradjanskemu bo igralo znatno spremenjeno moštvo, sestavljeno po izidu zimskih treningov

Tehnični referent SK Ljubljane je določil naslednjo postavo za nastop proti Zagrebčanom:

Pogačnik; Hassl, žitnik I; Boncelj, Vovk, Serčer; Janežič, Pupo, Lah, Slapar, Erber.

Obenem naj bi to bilo ogrožje moštva, ki bo igralo v spomladanski sezoni v prvenstvu. V primeri z jesenskimi postavami so nastale znatne spremembe, ki jih po eni strani zahteva tok časa: naraščajoč dozoreva in stremi po uveljavljanju, nekateri pa »dozoravajo« za vstop v zaslužen pokoj; hkrati pa je treba »misliti« tudi na trenutno formo posameznih igralcev.

V obrambi se je dokončno uveljavil mladi Pogačnik, ki je že sedaj uporabljen vratar, ima pa tudi pogoje, da se razvije v odlično moč. V branilskem paru pogrešamo Stanka, ki se mu preku zime ni dalo trenirati; za spomlad se vsekakor še računa z njim. Vskočil je Luce, ki ima pač to neprecenljivo vrtilo, da je uporabljen prav v vseh delih moštva. V srednji vrsti so nastale najbolj vidne spremembe. Boncelj kot izrazit desničar tako ni bil nikoli prava rešitev na levem krilu, čeprav je tudi tam dal odlične partije. Gofcovo mu bo bolj prišlo mesto na desni strani. To bo tem lažje izvedljivo, ker kaže, da je Serčer na levem krilu že dokončno rešitev. Junior na sredini gotovo ne bo enakovredno nadomestil Pupota in bo treba zanj poslati njegovim močim bolj ustrezajoče mesto. To se bo dalo izvesti, čim bo Sočan zopet v formi in lahko zavzel mesto srednjega krilca. Napadalna vrsta, v katero se je vrnil Slapar in ki je ojačana s Pupom, je v tej postavi že parkrat uspešno nastopila. Kaže poleg srednje vrste najbolj spremenjeno lice. Lah bo sredi

dveh izrazitih tehničarjev mnogo lažje voditi napad in bo tudi razbremenjen v polju za uspešnejše akcije pred golom. Obenem bosta obe zvezi svoji krili dobro zalagali in izkoristili njuno prodornost. Janežič igra gotovo z večjim izkustvom. Erber ni čist novinec na levem krilu ligškega moštva, toda krepko se ne sedi na tem mestu; je pa dober material, mora se pa še mnogo učiti, predvsem se mora naučiti poslušnosti in se privaditi disciplini. Pa bo postalo iz njega zelo dobro levo krilo.

Na jesen je že bil močan klic po pomladitvi moštva. Seveda se ne more postaviti naenkrat enajst neizkušenih juniorjev v prvo moštvo. Tega nikjer na svetu ne delajo. Vidimo pa, da počasi dozorevajo nove moči, ki se postopoma usposablajo za avanzna v prvo skupino. Morda bo kateri izmed štirih prav mladih moral še za teden ali mesec nazaj v rezervu. V teku leta pa bo gotovo dober del moštva dokončno pomlajen.

Postava Gradjanskega ta trenotek še ni znana. Eno je gotovo: Ljubljane ne bo niti zamenjal niti podcenjeval, če zaradi jesenske skušnje. Če upoštevamo, da niti eno niti drugo moštvo ni preko zime skoro nič mirovalo in da je obema mnogo na tem, da pride v nadaljnjih borbah za zimski pokal do sorazmerno prijetnih treningov pred spomladansko sezono, se smemo zanesti, da bo nedeljska borba čisto resna, napeta in lepa. Vremenske prilike gredo prideditjem močno na roko — če ne bo v zadnjem hipu neprijetnega prekleta!

Tekma se bo pričela ob 14.30. predtekme ne bo, da bi igrišče nedotaknjeno za glavno tekmo.

čani sami proglašajo gošta za profesionalca, kaže, da tukaj nekaj ni v redu. Vsekakor pa se je simpatični Birger zaradi svoje umetnosti na skakalnicah spustil v avanturo, ki so zvezane z reznimi riski.

Razpis

tekme v slalomu pri Celjski koči za prvenstvo dravske banovine in MZSP.

Zimskosportni odsek savinjskega področja SPD v Celju razpisuje tekmo v slalomu za prvenstvo Dravske banovine, pod pokroviteljstvom bana dravske banovine Dr. Natlačen. Obenem bo tekmovalanje v slalomu za prvenstvo mariborskega zimskosportnega področja. Tekma bo v nedeljo 23. t. m. pri Celjski koči s startom ob 10. dopoldne. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Pravico v konkurenci imajo vsi verificirani člani klubov in društev iz dravske banovine, izven konkurence tudi vsi ostali pri JZSS verificirani tekmovalci.

Prijavnina znaša 10 din. Prijave je treba poslati do 21. 4. m. na naslov: Slov. planinsko društvo, zimsko-sportni odsek, Celje. Prijava je mogoča tudi na dan tekme do 8. zjutraj v Celjski koči, vendar le proti plačilu dvojne prijavnine. Zrebanje startnih števil bo na dan tekme ob 9. zjutraj v Celjski koči. Tekmovalci, ki bo prvi, bo prejel naslov prvaka dravske banovine v slalomu za leto 1938 in darilo g. bana. Zmagovalec iz področja MZSP bo dobil naslov prvaka mariborskega zimskosportnega področja v slalomu za leto 1938. Zmagovalci bodo prejeli tudi častna darila in diplome.

Razdelitev nagrad bo takoj po tekmi pri Celjski koči.

Mladinske tekme v umetnem drsanju, razpisane za jutri dopoldne na drsališču SK Ilirije, so zaradi nepovoljnega vremena odgojene na prihodnjo nedeljo 23. t. m.

SK Ljubljana. Postava moštva za nedeljsko tekmo je na običajnem mestu.

SK Ilirija (plavalna sekcija). Plenarni sestanek plavalne sekcije bo v torek dne 18. t. m. v klubovem lokalnu s naslednjim dnevnim redom: poročilo, volitve in slučajnosti. Dolžnost vseh članov plavalne sekcije je, da se zaradi važnosti do zadnjega udeležijo tega plenarnega sestanka.

SK Ilirija (hokejska sekcija). Zaradi potovanja v Beljak naj bodo točno ob 15.15 na gl. kolodvoru: Rihar — Pogačnik, Kadič — Pavlič, Aljačič, Gogala — Lombar, Morbacher, Erben. Opremo v red!

ZSK Hermes, nogometna sekcija (službeno). Jutri ob 10. morajo biti na igrišču vsi igralci I. in II. skupine. Natančna objava na glasni deski.

Smučarski klub Ljubljana obvešča vse smučarske klube, da ima na razpolago za vse prilike tekmovalni razne plakete za slalom, smuk, tek in skoke ter diplome. Po potrebi naj se klubi obrnejo na klubovega gospodarja Oskarja Kürnerja, Ljubljana, fa. A. Gorec, Tyrševa cesta št. 1.

Sabljaška sekcija se namerava osnovati pri SK Celju. Zanimanje je veliko. Prijave sprejema g. Tine Kopušar, trgovec, Celje, Narodni dom.

Gospodarstvo

Odpor proti novemu trošarinskemu pravilniku

Novi trošarinski pravilnik o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje, o katerem je »Jutro« že poročalo dne 29. decembra prejšnjega leta s kritičnim komentarjem, je med vinogradniki vzbudil mnogo pozornosti. Vinarsko društvo za dravsko banovino, ki bi bilo najbolj poklicano zavzeti svoje stališče, molči. Vodilna člana glavnega odbora tega društva poslovođeči podpredsednik g. Vosenjak in ravnatelj kletarskega društva v Ormožu g. Martin Munda sta bila namreč vnetja zagovornika novega trošarinskega režima, ko se je pripravljali, tajnik društva pa je banovinski uradnik.

Podružnica kmetijske družbe v Mariboru pa je sklicala zadnjo nedeljo zborovanje vinogradnikov. Ponedeljek »Slovenec« poroča o tem zborovanju vinogradnikov pod naslovom »Novi trošarinski pravilnik — hud udarec za naše vinogradnike.« Vinogradniki so na tem zborovanju protestirali proti novemu pravilniku, čeprav je skušal g. Žebot v svojem govoru stvar nekoliko olajšati. Odločno pa je te dni nastopil v »Slovenskem gospodarju« proti pravilniku član banskega sveta in predsednik sreskega kmetijskega odbora ptujskega g. Alojz Janžekovič s člankom pod naslovom »Tako pa ne več«.

Ni dvoma, da so vsi vinogradniki, ki so navezani na dohodke od svojega vinograda brez razlike proti novemu pravilniku. Razlogi zakaj so vinogradniki proti pravilniku, pa so naslednji:

1. Izdaja novega pravilnika utemeljujejo s tem, da se je preden razpisalo tihotapstvo z vinom, da je eden plačal trošarino drugi pa ne. Kakor trdi g. Žebot bo sedaj onemogočeno tihotapstvo vina iz drugih pokrajin. Kar se tiče samega tihotapstva je treba pripomniti, da se tu mnogo pretirava. Če dosedajni predpisi so bili dovolj strogi, da bi se tihotapstvo lahko preprečilo, če pa oblastna niso storila svoje dolžnosti, ni to krivda vinogradnikov. Mirno lahko trdimo, da se ni tihotapilo vino iz drugih pokrajin, temveč predvsem iz naših vinorodnih okolišev in zaradi tega ni bil oškodovan vinogradnik.

2. Odpravljena je prodaja v količinah 5 litrov pri producentu brez plačila trošarine. Leta 1932 ko je bila množina pridelane vina velika pri precejšnjih zalozah prejšnjega letnika, bi naš vinogradnik pri polnih kletah propadel, če mu ne bi ta ugodnost omogočila razprodati svojih zaloz čez tedi za skrajno nizke cene. Morda je res, da se je ta ugodnost mnogo že zlomila. Vendar pa bi bilo treba le točneje precizirati predpise proti zlorabam. Petlitserska prodaja naj bi se omejila na kraj pridelovanja, pa ne bi mogel vinogradnik iz Banata ali Dalmacije na ljubljanskih in drugih kolodvorih prodajati vina na drobno.

3. Trošarino plača konzument. Ne zanikamo tega. Vendar pritiska prevelika obremenitev na osnovno ceno blaga. Tudi tovarniška plača konzument. Vemo pa kako kvarno vpliva na razvoj cen visoka tarifa. Kakor pri nobenem drugem blagu pa se ravno pri vinu dela kalkulacija od spodaj na

vzgor, ne pa od zgoraj navzdol. Gostilničar ve, kakšno ceno na drobno lahko pri svojih gostih doseže. Prodajna cena mu je torej vnaprej določena glede na kupno moč gostov, kakor tudi glede na konkurenco med gostilničarji. Na to prodajno ceno nasloni gostilničar svojo kalkulacijo in izračuna, koliko sme plačati za vino producentu. Zanima se za ceno bizeleja, haložna, slovenjericana, ljutomercana, pa vidi da so vse cene višje, kakor mu kaže njegov račun. Nato pa kupi blago tam, kjer ga najceneje dobi in to žal ni pridelek iz naše banovine.

4. Najbolje lahko vinogradnik proda svoje vino direktno gostilničarju. Ta mu je najbližji kupec. Novi predpisi, po katerih se more vino ki pride v točno klet, takoj zatrosariniti, in predpisi glede založne kleti, ki mora biti z javno potjo ločena od točilne kleti, bodo pri itak težavnem položaju gostilničarstva znatno skrbili število onih gostilničarjev, ki vino lahko neposredno kupujejo pri producentu. Mnogi bodo morali odsej kupovati vino od trgovca, kar podraži vino za okrog 2 Din. Račun tega posredovanja pa bosta plačala gostilničar in vinogradnik.

5. Predpisi pravilnika, po katerem mora odposiljatelj vina, ki ni zavezan plačevanju trošarine, jamčiti za to, da bo prejemnik posiljke plačal trošarino, je naravnost krut. Vzemimo primer, da pride neznan kupec k vinogradniku z vozom, kupi 10 hl vina. Vinogradnik mu pribavi kontrolni list na ime, ki mu ga kupec pove, nakar kupec vino odpelje. Če ta neznan kupec ne plača trošarine, tedaj jamči vinogradnik za plačilo te trošarine, kar zneso polovico izkupička ali še več.

Mnogo bi se dalo o tem vprašanju še razmotirati. Kdor se le nekoliko zamisli v položaj vinogradnika in kdor malo pozna račune v praksi, bo moral že iz navedenih dejstev spoznati, da pomeni novi pravilnik veliko nesrečo za vinogradnike. Okrog l. 1910 je hotela Avstrija uvesti sličen režim. Kdor se takratnega osnutka udeležil je spominjal, se mora čuditi, da so po tolikih letih naši finančni strokovnjaki sestavili takratnemu osnutku docela sličen pravilnik. Če takrat pred vojno so se takemu režimu uprli vinogradniki. Tem bolj pa je danes upravičen odpor vinogradnikov. G. Janžekovič je dal svojem članku naslov »Tako pa ne več«, mi vinogradniki pa bi še dodali, da je z nami končano, če se pravilnik v sedanjih oblikah uveljavi.

Takga na izvoz gorvele v Italijanske kolonije. Na predlog odbora za živino pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je trgovinski minister odredil, da se pri izvozu v italijanske kolonije, ki plačujejo blago v svobodnih devizah pobere od izvoznika poleg specialne take 20 Din od glave v 200 delovih kolih še specialni prispevek 200 Din od glave za izravnavno trgovskega dobička. Če izvoznik opravi pri zavodu vnos »svobodne devize« od tega izvoza mu zavod vrne plačanih 200 Din s tem da mu znesek prizna na začasnem računu.

Naraščanje hranilnih vlog in čekovnega prometa pri PH

Poštna hranilnica objavlja podatke o svojem poslovanju v mesecu decembra, iz katerih je razvidno, da so v tem mesecu hranilne vloge narasle za 60.0 na 1249 milijonov Din (v novembru je znašal prirastek 19.7 milijona Din, v oktobru pa 8.1 milijona Din). V znatno večjem prirastku vlog v decembru je gotovo že tudi upoštevan pripis obresti za lansko leto. Število hranilnih knjižic je ob koncu leta naraslo na 474.511. Kako so zadnja leta narasle hranilne vloge nam kaže naslednja primerjava:

	hranilne vloge	število hran. knjižic
konec 1928	36 milj. Din	32.700
> 1932	443 >	216.960
> 1933	564 >	264.500
> 1934	718 >	312.580
> 1935	851 >	360.430
> 1936	982 >	410.400
> 1937	1249 >	474.500

Prirastek hranilnih vlog je bil lani izredno velik, saj je znašal nič manj nego 267 milijonov nasproti 131 milijonov v prejšnjem letu, 133 milijonov v letu 1935 in 154 milijonov v letu 1934. Od lanskega prirastka vlog v višini 267 milijonov je odpadlo le nekaj nad 40 milijonov na pripisane obresti, preko 220 milijonov pa na dotok novih vlog, medtem ko je v prejšnjem letu znašal čisti dotok novih vlog le okrog 100 milijonov.

Izredno velik prirastek hranilnih vlog v lanskem letu je gotovo posledica politike forsiranja državnih denarnih zavodov kot ustanov za zbiranje prihrankov prebivalstva. Konkurenco državnih zavodov hudo občutilo ne samo privatni zavodi temveč tudi samoupravne hranilnice. Rezultat te politike se vidi v izredno povečanem prirastku novih vlog pri Poštni hranilnici. Navedene številke upravičujejo zahtevo samoupravnih hranilnic in privatnih denarnih zavodov, ki gre za tem, da bi državni denarni zavodi plačevali za hranilne vloge nižje obresti nego ostali zavodi.

ČEKOVNI PROMET

Čekovne vloge so ob koncu lanskega decembra dosegle vsoto 1841 milijonov, t. j. za 374 milijonov več nego pred enim letom

Stanje klirinških računov

Narodna banka je objavila izkaz o stanju naših klirinšev na dan 8. t. m. Poročali smo že, da je v zadnji četrtini decembra saldo naših terjatev v novem kliringu z Italijo ponovno naraslo za 5.9 na 51.5 milijona lir; po najnovejšem izkazu pa je v prvi četrtini januarja popustil za 1.5 na 50.5 milijona lir. Saldo naših terjatev v starem kliringu pa se je nebitveno dvignil na 32.4 milijona Din.

Naše klirinške terjatve v Nemčiji, ki so prejšnji teden nazadovale za 0.9 na 12.7 milijona mark, so se v prvi četrtini januarja v znatnejši meri dvignile, in sicer za 2.1 na 14.8 milijona mark. Pri ostalih aktivnih klirinških ne opazimo večjih sprememb in znaša saldo naših terjatev v Poljski 16.0 milijona Din in v Turčiji 9.8 milijona Din.

Med pasivnimi klirinški opazimo zopet povečanje salda našega klirinškega dolga v Češkoslovaški za 2.0 na 139.4 milijona Din. Naš klirinški s Francijo, ki je bil s 1. januarjem ukinjen, izkazuje zaradi naknadnih knjiženj še povečanje salda našega dolga za 1.0 na 13.5 milijona frankov, saldo ukinjenega klirunga z Belgijo pa znaša nespremenjeno 4.8 milijona belg. Naš klirinški dolg v Romuniji se je v prvi četrtini januarja povečal za 4.8 na 34.9 milijona Din, v Švici za 0.1 na 2.2 milijona švicarskih frankov in v Bolgariji za 0.1 na 1.3 milijona Din. Naš klirinški dolg v Madžarski pa se je zmanjšal na 0.3 na 13.5 milijona Din.

Nova oslabeitev francoskega franka

Notranjepolitične težkoče, ki so se v zadnjem času pojavile v Franciji so imele za posledico da je že v pričetku tekočega tedna prišel frank v terminskih poslih popuščati. Socialni konflikti, ki so se v teku tedna poostil zavzle prizadevanju vlada, da odstrani težkoče, ki ovirajo produkcijo, so v poslednjih dneh povzročili vznemirjanje pri francoski javnosti. Kakor v prejšnjih primerih je tudi sedaj francoska publika reagirala na težkoče s ponovnim begom kapitala. Francoski valutni intervencijski fond je v zadnjih dneh odvalil za preko 1 milijardo frankov deviz, da prepreči padec tečajja. Navzile skupnemu prizadevanju francoskega in angleškega valutnega intervencijskega fonda, pa ni uspelo držati tečajja. Medtem ko se je pred francoski frank doslej več mesecev držal na višini okrog 147 frankov za angleški funt, je predvčeršnjim tečaj popuščal na okrog 152 frankov, terminski tečaj pa na 162 frankov. V Curihu je deviza Pariz popustila za 14.62 na 14.26. Včeraj je francoska vlada ustavila vse devizne kupčije, obenem pa je podala svojo demisijsko navzile temu pa ni prišlo do nadaljnje oslabeitve franka, kar je očitno pripisati intervenciji Londona in Washingtona v korist francoskemu franku.

Gospodarske vesti

Nov kapital pri delniških družbah. Poročali smo že, da je bilo v lanskem letu v naši državi ustanovljenih 51 delniških družb z glavnico 131 milijonov Din (prejšnje leto 44 družb z glavnico 153 milijonov Din, leta 1935 pa 35 družb z glavnico 50 milijonov). Sedaj so znani tudi podatki o povišanju kapitala že obstoječih delniških družb. V lanskem letu je 29 delniških družb zvišalo glavnico za 162 milijonov Din (prejšnje leto 34 družb 203 milijone, leta 1935 19 družb za 103 milijone). Poleg tega pa je lani 27 delniških družb znižalo glavnico za 84 milijonov Din (prejšnje leto 24 družb za 142 milijonov). Prilek novega delniškega kapitala je znašal torej v lanskem letu 293 milijonov (prejšnje leto 355), po odbitku znižanja glavnice pa 269 milijonov (213).

Avstrijski izvoz lesa v Italijo, ki je eredi lanskega leta hudo nazadovale, se je proti koncu leta precej dvignil. Mehkega rezanega lesa je Avstrija v argustu izvozila v Italijo samo 251 vagonov, v septembru 1935. v oktobru 5292, v novembru 3377, v decembru na zopet 4926 vagonov. Celotni avstrijski izvoz lesa je znašal v decembru 14.812 vagonov (prejšnje leto v dec. 11.884), in sicer izvoz mehkega rezanega lesa 7356 vagonov (6261 izvoz okroglega lesa 2261 va-

in za 652 milijonov več nego pred dvema letoma. Vzporedno se je dvignil tudi čekovni promet, ki je v lanskem letu dosegel 85½ milijarde dinarjev, t. j. za 14 milijard več nego v prejšnjem letu in za 20 milijard več nego v letu 1935. Naslednja primerjava nam kaže gibanje čekovnega prometa v posameznih letih v milijardah dinarjev, stanje čekovnih vlog ob koncu vsakega leta v milijonih Din in število čekovnih računov:

	čekovni promet	čekovne vloge	število ček. rač.
1922.	17.3	225	8.300
1930.	65.5	979	19.200
1932.	56.6	945	21.900
1934.	62.4	1.140	24.470
1935.	65.8	1.189	25.440
1936.	61.8	1.467	26.280
1937.	85.5	1.841	25.845

Čekovni promet je bil lani precej večji nego v najugodnejšem letu pred krizo, t. j. v letu 1930. Število čekovnih računov je lani nekoliko nazadovale, kar je očitno v zvezi z revizijo čekovnih računov. Čekovne vloge, ki so se prej gibale v višini okrog 1 milijarde Din in se vsako leto le razmeroma malo narasle, so se v zadnjih dveh letih naglo dvignile za okrog 650 milijonov. Ta nagel prirastek čekovnih vlog, ki predstavlja brezobrestno naloženo vzgojivo kapital, je zunanji znak izredno velike likvidnosti na denarnem trgu in nam priča, da ta obilna sredstva ne najdejo primerne kratkoročne naložbe. Skupaj je imela Poštna hranilnica ob koncu lanskega leta 3090 milijona Din tujih sredstev v obliki čekovnih in hranilnih vlog, t. j. za 641 milijonov več nego pred enim letom in za 1050 milijonov več nego pred dvema letoma.

Z naraščajočim prometom se je zadnja leta (spričo pretirano visokih pristojbin v čekovnem prometu) čisti dobiček tega državnega zavoda stalno dvigal. Leta 1932 je znašal 27.4 milijona Din, naslednje leto 51.4 milijona Din, leta 1934 53.2 milijona Din, leta 1935 56.9 milijona Din, po najnovejših informacijah iz Beograda pa se za lansko leto pričakuje, da bo čisti dobiček presegal vsoto 60 milijonov.

gonov (3562), izvoz brusnega lesa 2753 vagonov (1744), izvoz jameškega lesa 504 vagonov (395) in izvoz tesanega lesa 938 (402). Samo v Italijo pa je izvozila Avstrija v decembru 4926 vagonov mehkega rezanega lesa (2730), 1783 vagonov okroglega lesa (236), 603 vagona brusnega lesa (555) in 694 vagonov tesanega lesa (165). Precej je nazadovale izvoz v Nemčijo, in sicer izvoz rezanega lesa na 114 vagonov (604) in izvoz okroglega lesa na 464 vagonov (1693), medtem ko se je izvoz brusnega lesa dvignil na 592 vagonov (574). V Madžarsko pa je Avstrija izvozila v decembru 1535 vagonov mehkega rezanega lesa (2017), 480 vagonov okroglega lesa (675), 119 vagonov brusnega lesa (151), 504 vagona jameškega lesa (395) in 244 vagonov tesanega lesa (222).

Načrti novega obrtnega zakona. V trgovinskem ministristvu so sestavili načrt zakona o spremembah zakona o obrtnih, Načrt zakona bo ministristvo v prihodnjih dneh poslalo v proučitev in v izjavo vsem trgovinskim, industrijskim in obrtnim zbornicam ter ostalim prizadehim organizacijam in ustanovam.

Borze

14. januarja

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi trgovali v privatnem kliringu po 8.60, medtem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.9500 (v Beogradu po 8.58) in v grških bonih po 29. Nemški klirinški čeki stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu 14.00, za konec januarja in februarja pa v Zagrebu 14.02, za konec marca 14.05 in za konec aprila 14.06.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda pri nadalje čvrsti tendenci ponovno nekoliko dvignila in se je trgovanje po 433 in 434. Promet je bil še v 7% Blairovem posojilu po 88.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2402.16—2416.76, Berlin 1736.03—1749.91, Bruselj 729.19—734.26, Curih 996.45—1003.52, London 215.26—217.31, Newyork 4283.50—4319.82, Pariz 141.27—142.71, Praga 151.43—152.54, Trst 226.14—229.23.

Curih. Beograd 10, Pariz 14.25, London 21.6350, Newyork 433.375, Bruselj 73.25, Milan 22.77, Amsterdam 241, Berlin 174.30, Dunaj 81.60, Stockholm 111.5250, Oslo 108.7250, København 98.60, Praga 15.20, EFENTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 433—434.50, 4% agrarne 55.50 den., 4% severne agrarne 55—56.50, 6% begluške 80 den., 6% dalm. agrarne 79 den., 7% stabiliz. 88 den., 7% invest. 98 den., 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 86—87, 8% Blair 94 den.; delnice: Narodna banka 7725—7900, PAB 215 den., Trboveljska 220 den., Gutmann 65 den., Sečurana Osejek 160 den., Dubrovačka 405 den., Jadranska 405 den.

Beograd. Vojna škoda 433—434.50, za februar 435 den., 4% agrarne 55.50 den., 4% severne agrarne 55 den., 6% begluške 86.75—82.50, 6% dalm. agrarne 80 den., 7% stabiliz. 91.25 den. (92), 7% Blair 86—86.50, Narodna banka 7725 den., (7725—7735), PAB 218.50 den. (219).

Blagovna tržišča

2170

+ Chicago, 14. januarja. Začetni tečajni pšenica: za maj 98, za julij 92.125; koruza: za maj 61.75, za julij 61.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence mirna. Pšenica (78/79) kr: haška 176 — 178; haška potiska 177 — 178; banatske 170 — 171; sremeska 176 — 177; slavonska 177—179. Koruza: haška in sremeska nova 95—97; haška nova sušena 111 — 113. Oves: haški in sremeski 127 — 130; slavonski 129 — 131. J o e m e z i haški in sremeski 63/64 kr 130 — 132.50. Moka: haška in sremeska »Og« in »Og« 272.50 — 282.50, »2« 272.50 — 282.50, »3« 272.50 — 282.50, »4« 272.50 — 282.50, »5« 272.50 — 282.50, »6« 272.50 — 282.50, »7« 272.50 — 282.50, »8« 272.50 — 282.50, »9« 272.50 — 282.50, »10« 272.50 — 282.50.

BOMBAZ

+ Liverpool, 13. januarja. Tendence mirna. Zlajčni tečaj: za jan. 4.85 (prejšnji dan 4.85), za maj 4.92 (4.92), za sept. 4.89 (4.89).

+ Newyork, 13. januarja. Tendence stalna. Zlajčni tečaj: za jan. 8.54 (8.54), za maj 8.63 (8.64).

Ptice pozimi

Usoda pevcev v mrazu — Postavljajte krmilne hišice!

Mraz sam na sebi ni najhujše zlo, ki ga morajo pretrpeti ptice v zimskem času. Nedostajanje je dosti slabše. Hrana ustvarja v telesu toploto in tedaj ptice mraza ne občutijo tako hudo. Tisti dobri ljudje, ki jim v tem času trosijo zrna in drugih cenjenih dobrot, sami ne vedo, koliko jim s tem ustrezajo. Toda teh dobrih rok je premalo, lačnih kljunčkov pa vse preveč.

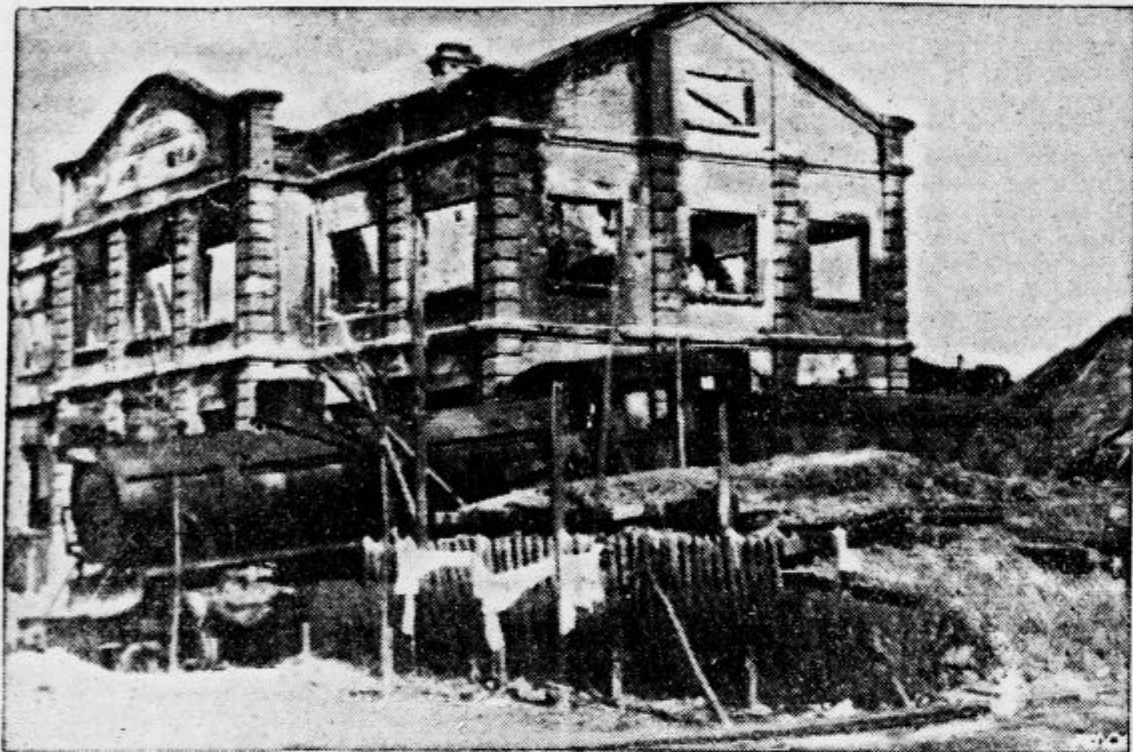
Zelo mnogo naših ptic je ob začetku zime poletelo na jug. Seveda tudi te niso popolnoma varne pred naravnimi katastrofami. Tako so v zloglasni zimi l. 1929. in letos ponovno v okolici Benediktbeurena na Bavarskem opazovali veliko jato škorcev, ki jih je nedvomno kakšen snežni vihar v Italiji pregnal ponovno na sever in ki so po nekoliko urah zmrznili brez pomoči.

Ljudje so se že v davnih časih spraševali, kako ptice zimo prav za prav prebi-

jejo. Dolgo je trajalo, preden so spoznali, da jih večina pred začetkom mrzle letne dobe odleti v toplejše kraje. Aristotel je na pr. mislil, da štorke, lastovke, škorce, drozgi, kosi in sove zimo enostavno prespijo. Se v srednjem veku so to domnevali o teh in drugih pticah. V nekaterih krajih pa misli ljudstvo še dandanes tako. Na Poljskem n. pr. menijo, da prespijo škrijanci mrzli letni čas pod kamni. To mnenje je nastalo morda zavoljo tega, ker se pozimi kakšni škrijanci ali lastovke v resnici dobe v otrepem stanju v mahu. Znanost razlaga ta pojav danes tako, da gre za primerke zadnjega zaroda, ki pogostoma ni dovolj krepak, da bi se mogel seliti na jug. Če zima ni prebuda, se lahko zgodi, da te mlade ptice v izjemnih primerih zares prezimijo v kakšnem zavetju in prebijajo čas v nekakšnem zimskem spanju do pomladi. Ostrih temperatur pa seveda ne prenesejo.

V raznih deželah so se že v začetku 19. stoletja trudili, da bi ustvarili zakone, ki naj bi ptice, posebno tiste, ki so nam koristne, zaščitili pred preganjanjem. Toda šele v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so zastopniki skoraj vseh evropskih dežel sklenili pogodbo za varstvo ptic, ki so poljedelstvu koristne. Med glavne določbe tega varstva spadajo dandanes poleg prepovedi množičnega in nehumanega lova na ptice tudi določbe o tem, kako naj se ptice pozimi krmijo. To je tako važno vprašanje, da bi moral pri tem sodelovati prav za prav vsak razumen človek. Z nekaj dobre volje se da postaviti pač na vsak balkon in pred vsako okno pokrita krmilna hišica. Posebno ob hudih vremenskih preobratih, kadar divjajo snežni viharji, ob poledici, v dežju je važno, da postane pticam ta možnost prehrane dostopna.

Razdejana kitajska postaja

Japonske letalske bombe so porušile postajno poslopje v Vohouju

Zamenjava vohunov

Stvar, ki se je zdelo pred dvema desetletjema nemožna — Neizogibna plavalasa, lepa in elegantna vohunka brez krivde...

V tesnih prostorih male postaje Anspach ob nemško-francoski meji se je pred nekoliko dnevi odigral prizor, kakršnega doslej menda še ni bilo, vsaj ne v mirnih časih.

Postaja, ki leži na francoskem ozemlju, je bila daleč naokrog zastražena. V prostoru za carinski pregled se je gnetla majhna skupina ljudi, ki se je zganila šele tedaj, ko je na postajo privozil poseben vlak, iz katerega je stopila prav to-

likšna skupina ljudi. To so bili francoski vohuni, ki so jih v Nemčiji prišli in ki so se pripeljali s posebnim vlakom, da bi jih zamenjali s prijetimi nemškimi špijoni, ki so čakali na postaji. Ves uradni opravke je trajal komaj nekoliko minut in se je odigral z vso vljudnostjo in mirnostjo. Priprave za to zamenjavo pa so trajale dolge mesece.

Imena francoskih vohunov francoske oblasti skrivajo, kar je umljivo, nasprotno pa navajajo imena četvorice Nemcev, med katerimi je seveda tudi obilnatna špijona, plavalasa, izredno lepa in elegantna mlada dama, ki so jo bili preteklo leto obsodili na tri leta ječe, ne da bi ji mogli krivdo prav dokazati.

Stvar je zanimiva zavoljo tega, ker se je tu vojaška špijonaža dveh dežel prvič odkrito priznala. Vohunje tudi za bočice ne bo uradno priznan poklic, a se menda tudi ne bo več dogajalo, da bi ljudi, ki so jih obsodili zato, ker so neko naročilo izvršili, njih poslodavci potem enostavno zatajili.

Zobobol povzročil temo

Mesto Buffalo je ostalo v eni zadnjih noči v popolni temi. Te teme pa ni povzročila kakšna stavka v mestni elektrarni, temveč zobobol.

Trgovca Albert de Freest iz Buffala je je bil na poslovnem potovanju, ko so ga začeli nedavno hudo boleti zobje. Stopil je do nekega zobozdravnika v provinci, ki mu pa ni mogel pomagati. Zato se je odločil, da vzame avto in se odpelje z največjo brzino domov.

Avto je drevil res z vso brzino in je treščil v neki jambor električnega voda. Freesta je vrglo iz vozila, pa je ostal kakor šofer po čudežu cel, še več, zobobol mu je od razburjenja nenadno nehal. Tem slabše pa se je stvar maščevala nad jamborom, ki se je prekučil in so se vse žice pretrgale. Mestna elektrarna je ostala brez toka in ni mogla dobaviti toka niti za razsvetljavo niti za druge namene. Šele naslednji dan so škodo mogli popraviti.

Maršal Blomberg se je oženil

V največji tišini se je te dni oženil feldmaršal nemške vojske, general Blomberg. Vzel je za ženo gđo Gruhnovo in pri poroki sta bila za priči kancelar Hitler ter ministrski predsednik Göring. Nemška javnost je bila presenečena, ko je izvedela, da se je maršal oženil, kajti Blomberg je bil vdovec ter ima odrasle hčere in dva sina. Maršal je lani v septembru dočel 60 let in je od l. 1932. vdovec. Njegova druga žena je 20 let mlajša od njega ter je Hannoveranka.

Ne laži niti v nesreči!

Vrtar nekega newyorškega sportnega kluba je imel pred kratkim smolo. Zepar mu je odnesel listnico, v kateri je mož hranil vse svoje prihranke, 83 dolarjev. Nesrečen je o tem pripovedoval vsem znanem in je upal, da bodo ti med sabo napravili pač zbirko ter mu poravnali škodo.

Da bi pa bila nesreča videti še večja, je svoji izgubi pritaknil nekoliko ničel. Pripovedoval je namreč, da je imel v listnici 83.000 dolarjev. Končno so o njegovi smoli govorili po vsem mestu in zanj je zvedela tudi davčna oblast. Ta ga je povabila k sebi, ne morda za to, da bi dala kakšno drobtino iz svoje vedno polne blagajne, temveč za to, da ga vpraša, zakaj ni svojih prihrankov v tej višini neznanil. Mož je zaman prisegel, da je imel v listnici samo 83 dolarjev, ne pa 83.000, a davkarji mu niso verjeli in so ga obsodili na nekoliko sto dolarjev globe...

KARIKATURA

Bivši francoski min. predsednik Camille Chautemps

Božič v Moskvi

V cerkvi je bilo topot več moških nego žensk, a skoro nič mladine

»Manchester Guardian« poroča iz Moskve, da je bil Dorogomilovski sabor, edina moskovska katedrala, ki je niso porušili ali zaprli, dne 5. t. m. na pravoslavni sveti večer prenapolnjen z verniki, ki so hoteli sveti večer praznovati po starih obredih.

Katedrala so obnovili šele pred kratkim z darovi župljanov, toda za popravilo strehe je denarja zmanjkalo. Toplota, ki so jo izžarevali ljudje v cerkvi, je povzročila, da se je na strehi začel tajati sneg. A čeprav je na vernike naravnost

deževalo, so sledili vsi z napetostjo službi božji.

Verniki so pripadali izključno delavskega stanu, moških je bilo nekaj več nego žensk, mladih ljudi pa je bilo zelo malo. Pred cerkvenimi vrati so se gnetli v snegu ljudje, za katere v cerkvi ni bilo več prostora. Stare ženske, modre od mraza, so skušale z muko prepevati stare božične pesmi in beraci so moledevali za mile darove v imenu Kristusa, ki se je to noč rodil.

Zadnja vožnja

»Leviathana«

Petdesettisoč tonski parnik »Leviathan«, bivša ladja »Vaterland«, nastopi dne 21. t. m. svojo zadnjo vožnjo na Anglesko, kjer jo bo nato razdrli. Ta dela bodo v angleških pristaniščih trajala cel dve leti.

Brezposelnost v Angliji

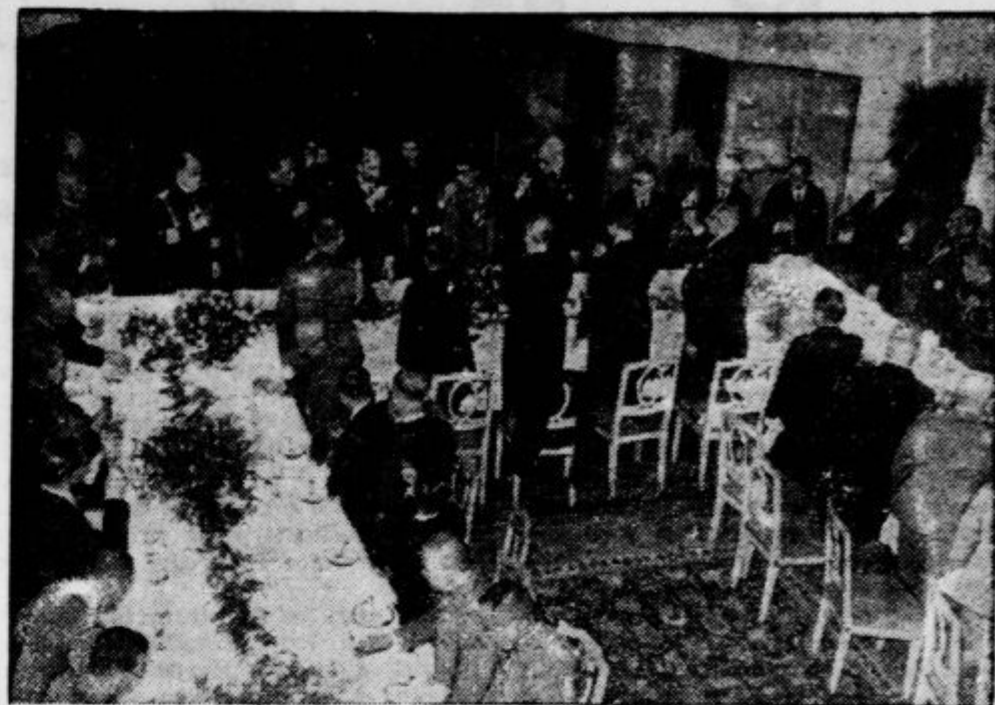
Po izkazih angleškega ministrstva za delo, je nezaposelnost v Angliji zadnje čase močno narasla. Zdaj imajo tam 1.665.000 nezaposlenih. Prevladuje prepričanje, da je to znak upadajoče konjunktura.

Kraljica se vozi na kolesu

Holandska kraljica Viljemina se vzile svojim letom vsede vsak dan na kolo in se pelje na izlet v okolico svojih gradov

Zanimiv sestanek v Tokiju

Nemško poslanstvo v Tokiju je priredilo pred kratkim banket, ki so se ga udeležili princ Čičibu, brat japonskega cesarja, dalje italijanski poslanik v Tokiju in princ Konoje, japonski ministrski predsednik

Tragika napredka civilizacije

Duhovne znanosti ne drže koraka z naravoslovjem in tehniko

Na letnem zborovanju angleške Družbe znanstvenih učiteljev je imel sir Cynill Ashford govor o napredku znanosti, v katerem je med drugim dejal, da je napredek znanosti in tehnike rešil pač mnogo problemov, a istočasno je postavil nove probleme, ki so morda isto tako težavi in ki ni evropsko civilizacijo uničili, če bi jih ne mogli rešiti.

Kazen, ki jo plačuje svet za velika odkritja eksaktnih znanosti je ta, da duhovne znanosti, znanost o naravnosti, etika, gospodarska znanost in sociologija brezupno zaostajajo za naglim razvojem naravoslovnih znanosti in tehnike. Eden izmed glavnih vzrokov za ta razvoj, ki grozi Evropo dovesti v kaos, je v tem,

da je praktično izkoriščanje znanstvenih spoznanj za človeške potrebe dobičkonosen posel, med tem ko za praktično uporabo za odkritja duhovnih znanosti takšnega plačila ni.

Do popolnega uničenja

Japonska vlada je imela konec prošlega tedna pod predsedstvom princa Konoje sejo, na kateri je obravnavala vprašanje japonske kitajske vojne. Bilo je sklenjeno, nadaljevati vojni pohod do popolnega uničenja vlade maršala Čangkajskega, ki tako nasprotuje japonskim interesom.

Najbogatejša ženska

na svetu je dedična Woolworthovih milijonar, grofica Haugwitz-Rewentlow, ki je ob poroki opustila svoje ameriško državljanstvo. Njen mož je rodom Danec

Ledolomilci in letala

pojdejo po Papaninovo odpravo na Severni tečaj

Vodja glavne uprave severne morske poti, prof. Oton Smit, je v razgovoru s časnikarji izjavil med drugim, da odplove ledolomilec »Jermak« v aprilu proti postaji Severni tečaj. Spremljalo ga bo tudi nekoliko letal.

Ker bo morebiti potrebno, da se Papaninova odprava že prej spravi z ledne plošče, na kateri tabori, odpotujejo v Gren-

landsko morje ladjo »Murmance«, ki bo opazovala ledovje in skrbela za redno zvezo s Papaninovo postajo. Z »Jermakom« bo sodeloval tudi ledolomilec »Tajmir«, ki bo imel na krovu tri letala. Razen tega pripravljajo za povratek Papaninove odprave samostojno letalsko odpravo, ki bo pod vodstvom junaka Sovjetske unije »Spirina«.

Zarubljena poročna obleka

V Parizu se je moralo neko sodišče baviti z vprašanjem, da-li je dopustno, da bi sodni rubežnik zaplenil poročno obleko žene tik pred poroko. Ločeni ženi nekega trgovca, katera se hoče spet poročiti, se je pripetila ta smola in je protestirala, da so ji zarubili edini predmet, ki je imel nekaj vrednosti, namreč poročno obleko.

Sodišče je izjavilo, da je takšna rubežen res nedopustna in tako je nesrečnica dobila obleko nazaj. Toda tim se bo spet poročila, se ji bo lahko zgodilo, da ji obleko vendarle vzamejo, če dotlej ne bo našla drugega izhoda, da se reši svoje obveznosti.

Dragulji Staviskega na dražbi

V torko so imeli v Orleansu dražbo draguljev in nakita, ki so ga našli pri pomagatih prosulega sleparja Staviskega. Prodajali so predmete, ki so jih našli v zastavljalnici v Orleansu, kamor jih je prinesel sleparjev pomagač Hayotte. Predmeti, ki jih je bil ta mož zastavil za 200 tisoč frankov, so vrgli na dražbi še enkrat toliko denarja.

Nov letalski motor v Franciji

»Newyork Herald Tribune« objavlja vest, da je francoska vlada kupila od nekega ameriškega podjetja patent za izredno dober letalski stroj. Ime tvornice se ne sme izdati. Bajle gre za motor s kapaciteto 750 do 1000 k. s. To je prvič, da je Francija kupila patent za inozemski motor za letala.

A NEKDOTA

Lepa vojvodinja Westminsterka je vprašala nekega mladega filozofa:

»Ker ste filozof, mi boste pač lahko povedali, kar si želim že dolgo vedeti, pa mi še nihče ni povedal na kratko in jasno: Kaj je prav za prav filozofija?«

»To je hitro povedano, visokost, je dejal mladi učenjak in se priklonil. »Filozofija je biti v vaši družbi in pri tem ne izgubiti svojega miru.«

VSAT DAN ENA

»Nisem vedel, da je revolver nabiti!« (»College Humore«)

Felice Natale;

61

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanovinih dni

Da, še več. Dne 25. decembra tistega leta, na sam presveti praznik rojstva našega Zveličarja, ki bodi moji ubogi duši milostljiv, sem v svojem novem kardinalskem in nadškofovskem dostojanstvu vprilo vsega ljudstva služil pri Svetem Ivanu slovesno sveto mašo — in obok bazilike se mi ni podrl na glavo...

In niti za trenutek ne dvomim, da bi bil igral to plehko in sramotno komedijo še naprej, tja do konca svojega življenja, če me ne bi bila naslednje poletje za mojega bivanja v Rimu trebušna mrzliza spravila na kraj groba.

Pet tednov sem takrat taval po temnih dolinah delirija, na svojem lastnem telesu čuteč srd Večnega in Nepremagljivega v grozah poslednje sodbe ki me je čakala.

Kakor veliki Florentinec, samo da brez vodnika in brez upanja, sem takrat preropal vseh sedem jezer Inferna in za temi še ognjene kroge očiščenja, kakor največji vseh Italijanov v Purgatoriju.

Toda nikoli mi ne bo dodeljeno, da bi, kakor on, potikal na vrata Paradiza, in tudi danes se še grozim ob misli na sporočilo edinorojenega Sina, da najde sleherni greh odpustanje, razen greha zoper svetega Duha!

Za silo ozdravljen, sem se že v prvih dneh pričenja jakega se okrevanja vrgel častitemu starčku Onorifu de Vecchiti k nogam ter položil izpoved svojega življenja v večno zaprti hram tega velikega srca, polnega vere in ljubezni.

To se je zgodilo v enainšestdesetem letu mojega življenja, kakih štirinajst dni, preden sem za zmerom zapustil Rim. Na prošnjo Onorifa de Vecchitis je sveti oče sprejel dostojanstva, ki mi jih je bil podelil, nazaj v svoje posvečene roke in ustregel moji želji, naj smem stopiti na Monte Cassinu v benediktinski red.

Tam sem po naročilu Njegove Svetosti molče prebil prva štiri leta svoje samote in pokore.

In nekega dne sem z drugimi redovnimi brati vred krenil proti severu do južnega znožja Alp: zakaj tam so nas potrebovali. Na skali Svete Marije del Sasso živim zdaj že trideseto leto, in le še moje hrepenenje gleda iz daljne daljave blažene poljane krasne domovine Italije.

Danes mi je pet in devetdeset let. Zda položim pero iz rok in počakam smrti. Pobožnemu bralcu, ki najde mojo pisano zapuščino, kadar mi bo grešno telo že davno razsut v prah in pepel, in njegovi verni molitvi pa priporočam svojo grešno dušo, ki ji je dal Bog, gospodar življenja in smrti, kar premočno in zato grehu in strastem tem bolj podvrženo telo za zemeljsko posodo.

Danes sem premagal stare bogove in zapeljivi nauk casertskega svobodomiselnca; kajti verujem!

Verujem v Boga Očeta, ki je ustvaril nebo in zemljo!

Verujem v Njegovega edinorojenega Sina, svojega Gospoda!

Verujem v svetega Duha!

In ne plaš se tega priznanja v poslednjih vrsticah te svoje izpovedi, vzklíkam z Njim vred tudi jaz:

Oče, v Tvoje roke...

Iz Tvoje neusahljive milosti in po nedolžnem prelite krvi!

Zakaj Tvoje je kraljestvo in moč in slava!

Na veke vekov!

Amen!

Taj pretrastlivi izpovedi fra Vito de Falconieri dodajam jaz, Felice Natale, potomec istega bolonjskega plemiškega rodu kakor on, samo še tole:

Pregledal sem vse rodbinske spise, ki jih je moj oče skrbno hranil, kakor tudi rodovnik in listine rodu Falconieri, a zaman sem iskal v njih sledu o fra Vitu. Dolgo časa sem dvomil, ali izmam opravka s resnico, ali me je samo meniški fantaz, kakršnih se nikoli ne manjka, svodil za nos.

Tedaj sem nekega dne opazil, da je bil neko pred desetletji iz naše rodbinske kronike skrbno izrezal en list. Na naslednjem listu je bilo zapisano s drhtečo roko: »Bog bodi milostljiv njegovi ubogi duši!« — in od tistih dob sem prepričan, da je hotel napačen rodbinski ponos izbrisati zadnjo in edino sled grešnega življenja, ne sluteč, da utegne pokojnik še enkrat najti moč in se, kakor ta Vito, vrniti iz groba k živim ljudem ter postati dvomečemu vodnik iz blodnjaka zmot.

Meni je Vito de Falconieri postal vodnik.

K O N E C

Kulturni pregled

Pisatelja Hora in Novy o svojih vtisih

Ljubljana, 14. januarja

Obisk dveh vodilnih čeških književnikov gg. Hora in Novyga je ugodno odmeval tudi v kulturni javnosti izven ožjih slovenskih meja. Obširen članek g. M. Rakovečiča, ki ga je priobčila beogradska »Pravda«, članek zagrebških »Novosti« in glasovi drugih listov pričajo, da je šlo v tem primeru za pomemben kulturni pojav.

★

Pisatelj Hora in Novy sta imela po zaslugi ljubeznive pozornosti g. konzula Mičkovskega prijetno priliko spoznati v sredo popoldne in četrtek nekatere najlepše kraje naša Gorenjske. Odpravila sta se v Planico v družbi g. konzula in trojice slovenskih tovarišev, doživela ob čudovito lepem vremenu mesečno noč v gorenjskih planinah in spoznala vse lepote zimskega Bleda in njegove okolice. Ni niti treba posebej poudariti, da so naše Alpe v vsej svoji zimski prelesti napravile na oba češka pisatelja neizbrisane vtise.

★

Pred današnjim odhodom v Maribor mi je g. Josef Hora na vprašanje, s kakšnimi dojmi zapuščila Ljubljano, odgovoril tole:

— Bil sem v mnogih deželah in tujih mestih, vzljubil sem marsikatero izmed njih — tola nikar, verjemite mi, prijatelj Borko — ne nisem počutil tako doma kakor v Ljubljani in sploh na Slovenskem. Kajpak, tu sem že imel vrsto prijateljev: Bratka Krefta, Jušo Kozaka in vas, ki ste mi omogočili bližji stik z Ljubljano. Očaral me je veliki pesnik Zupančič, vzljubil sem M. Klopčiča in T. D. Beljaka, ki sta iz nasprotnih duhovnih taborov, toda v obeh gori strasten ožjen poezije. In poezija kljub vsej različnosti nazorov ne ločuje, marveč samo združuje razne individualnosti, ko jih veže s skupno ljubeznijo do svobodnega naroda, stremčega — kakor je dejal naš F. X. Salda — po višji, vedno višji svobodi. Literatura, ki ima za umetnostno službo svojemu ljudstvu tako vnele talente, je na dobri poti k modernosti in tudi k zdravi tradiciji, saj ti talenti vzije vse ljubezni do svojega naroda ne pozabljajo potrebe njegovega sozvočja z demokratično kulturo dobrega evropskega.

— S tovarišem K. Novým sva pogledala tudi v vaše gledališče in videla tu — v dramo kakor v opari — mnogo veselja do dela in prave gledališke krvi. Škoda, da nisva mogla spoznati še vašega kulturnega življenja. Ljubezni gospodje iz Jugoslov.-českoslovaške lige so nama pokazali toliko ljubezni in zanimanja, da sva sedaj bolj kakor kdaj prej prepričana, da imamo Čehi v Sloveniji nad vse iskrene prijatelje. Na najinem literarnem vesele in v stikih z vašimi žurnalisti, med katerimi je bil tudi g. Rakovečič za beogradske »Pravde«, je našel naenkrat obisk toliko prijaznih odmevov, da se moram za vse to samo zahvaliti. Ta hvala in zahvala pa tudi našemu českoslovaškemu konzulu g. Mičkovskemu in našim češkim rojakom v Ljubljani. V Ligi med prijatelji našega naroda, v Pen-klubu med pisatelji, pa med študenti, med preprostimi ljudmi v Ljubljani in v vaših krasnih planinah — povsod sva se srečevala z iskrenimi

mi in zares demokratičnimi ljudmi. Ponavljam: bila sva pri vas kakor doma.

Na vprašanje, kako si predstavljata nadaljnji razvoj naših kulturnih stikov, je g. Hora odvrnil:

— Vem, da vse to obvezuje, vendar gre za radostno obvezo, kajti z njo korakamo po stopinjah teh, ki so skozi generacije vzbujali v obeh narodih medsebojno ljubezen. Tudi mi bomo prenašali njen plamen v bodoče dni, ko bo naš kulturni dialog gotovo čedalje živahnejši. S tovarišem se bova potrudila, da bi bilo pri Čehih vedno več zanimanja za slovensko literaturo. Zakaj bi ne izdali antologije slovenske moderne lirike od Zupančiča do najmlajših, vi pa izbor iz moderne češke poezije? Verujem, da v bodoče ne bo umetniško pomembnejše slovenske knjige, ki je ne bi bila opazila naša literatura, in narobe. Verujem, da bo ta vzajemnost napredovala tudi v gledališču. Po primeru »Jutra« bo morala češka kulturna žurnalistika poglobiti svojo usmerjenost in vaše zanimanje za češko literaturo vračati z enakim zanimanjem za vašo književnost. — Vračava se domov z zavestjo, da Slovenci poznate nas Čeha in zaslužujete naše kulturno življenje tako, kakor nihče drug na svetu. In zato ponavljam: To obvezuje! Zahvalite se v najinem imenu prav vsem. Teh nekaj dni v Ljubljani je bilo zares, kakor sem dejal na literarnem večeru v ljubljanski drami kakor stisk dveh brat-skih rok...

★

Pisatelj Karel Nový je dostavil tej izjavi še svojo, ko je na prvo vprašanje odvrnil:

— Niti zdaleč nisem mogel pričakovati, da nam boste v Ljubljani izkazali toliko pozornosti in razumevanja. Zares nisva niti za hip občutila, da bi bila kje na tujem. Dobro se zavedava, da so te simpatije veljale predvsem našemu narodu in naši kulturi, ki je prav kakor naša v jedru slovanska. — Nadaljnji razvoj naših stikov vidim v redni izmeni umetnostnih vrednot. Lep uspeh Kozakovega »Belega mecesna« in Kreftovih »Malomeščanov« je znova nakazal pravilno pot. Tudi jaz menim, da mora prej ko mogoče iziti obsajna češka antologija slovenske lirike, predvsem pa moramo spoznati mnogo temeljitejšo nego doslej visokokvalitetno liriko Otona Zupančiča. Upam, da letos izide v prevodu roman A. Ingoliča »Lukarje«, ki nam bo nudil vpogled v vaše povojno življenje.

— V ostalim pa mežim, da so slovenski kulturni tvorci preveč skromni in bi se mi zdelo, da morajo z večjo odločnostjo uveljavljati svoje vrednote. Čim manjši je kakšen narod, tem več energije naj razvija!

★

Gg. Hora in Nový sta danes s brzovlakom odpotovala v Maribor, kjer bosta nastopila na večeru v Ljudski univerzi. Njuni mariborski častilci, na čelu jim dr. A. Reisman, so že poskrbeli, da odneseeta tudi iz naših območij kraljev kar najlepše vtise.

V Ljubljani ju je pred odhodom pozdravila še enkrat množica starih in novih prijateljev, želeč vso srečo njima in njuni domovini.

nica restavracije pri kolodvoru v Dolenjem Logatcu. Bila je srčno dobra žena in vse svoje otroke, ki so že preskrbljeni, je lepo vzgojila v nacionalnem duhu. Nekdaj je za Sokola mnogo žrtvovala. Posebno izdatna je bila njena požrtvovalnost, ko so zidali Sokolski dom. Zadnja leta zaradi bolezni ni več zapuščala sobe. Užaloščeni rodbini izrekamo iskreno sožalje, na zadnji poti pa bomo pokojnico spremljali danes ob 15. Obleda civilna z znakom. Pokojna sestra bo ohranjena v lepem in trajnem spominu in mirno naj spi v trdi kraški zemlji, katero je tako ljubila.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20. krasno filmsko komedijo »Hrepenenje«. Za dodatno nov Paramountov zvočni tedenik. SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri film »Mladost neke kraljice« iz življenja angli. kraljice Viktorije in nov Foxov tedenik.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 15. ob 15. Ančka. Izvea. Znižane cene. Ob 20. Evgenij Onegin. Izven. Gostuje ga. Zlata Gjurgjenac. Znižane cene. Ponedeljek, 17. Zaprtio.

Ga. Zlata Gjurgjenac nastopi drevo v opariti »Pri treh mladenkah«, v nedeljo pa kot Tatjana v Čajkovskega operi »Evgenij Onegin«.

»Helte« ali »Smaragdno srce« je naslov najnovejše izvirne opere, dela dveh domačih avtorjev, Petra Golovina, ki je napisal libreto in muzikalne osnutke, te pa je izdelal in instrumentalni Bogomir Leskovic. Dejanje se vrši v Mehiki in New Yorku, in se plete okrog polovice izgubljenega smaragdne srca in ugrabljenega milijonarjeve hčerke. V glavnih vlogah nastopijo: gg. Nolljeva Smerkolova, Japljeva, Gorski, Jan-ko, Peček, Zupan, Simončič. Dirigent: dr. Svara, režiser: prof. Šest, koreograf: avtor, g. Golovin sam. Premiera bo prihodnji teden.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 15. Nobene žene več!

Nedelja, 16. ob 15. Nobene žene več! Zadnjič.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 15. Čvrček za pečko. Red G.

Nedelja, 16. ob 15. Pod to goro zeleno. Ob 20. Revizor. Zadnjič. Znižane cene.

Sobota 15. januarja

Ljubljana 12. Pester program s plošč. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.20: Plošče. — 14: Vremenska napoved. — 17: Za delopust igra Radijski orkester. — 17.40: Kazenski prestopki mladoletnih (g. V. Jagodic). — 18: Slovenske narodne. — 18.40: Varnostno naravo (dr. Valter Bohinec). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. A.

Beograd 20: Narodna glasba in ples. — Zagreb 16.45: Tamburaši. — 20: Pester literarni in glasbeni spored. — 22.30: Ples. — Praga 19.25: Zvočne slike. — 21: Simf. koncert. — 22.20: Plošče za ples. — Varšava 19.30: Lahka glasba. — 21.15: Kabaret, petje in komorna glasba. — Dunaj 11.45: Orkestralni koncert. — 21.55: Lahka godba. — 15.40: Kitara. — 19.35: Orkestralni in pevski koncert. — 21.35: Umetniške plošče. — 22.45: Ples. — Berlin 19.30: Ples. — 22.30: Poziv na ples. — München 19.10: Plesne skladbe. — 20: Orkestralni koncert. — 22.30: Iz Berlina.

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše ljubljene soproge, tete in svakinje, gospe

FRANČIŠKE POGAČAR

roj. Vrečar

soproge žel. premikarja v pokoju

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo č. duhovščini in vsem, ki ste jo pokropili in v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo pa smo dolžni Gaslinemu društvu v Mostah za častno spremstvo in pevskega društva »Zvezda« v Mostah za pretresljive žalostinke.

LJUBLJANA, 14. januarja 1938.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

ZAHVALA

Povodom prerane smrti naše dobre žene, ljube mame in zlate make, gospe

Marije Kravos

nam je došlo od vseh strani toliko izrazov sožalja, da nam ni moglo se vsem primerno zahvaliti. Tudi pogreb sam je pokazal, da nismo samo mi ljubili blagopokojne, ampak je bila priljubljena tudi pri vseh, ki so jo poznali. In to nam je v težkih dneh največja uteha in tolažba. Zato sprejmite vsi, ki ste na kakor-šenkoli način s nami sočustvovali, našo najiskrenejšo zahvalo. Vsi pa ohranimo blagopokojni svetel spomin.

Družini KRAVOS-PAVLOVIĆ

Zapiski

PAVEL GOLIA, SNEGULČICA

V nedeljo popoldne bodo imeli naši malčki zopet poseben praznik in Drani, kajti vpri-zorili bodo starodavno pravljico »Snegul-čica« v novih stihih Pavla Golie. »Snegul-čica« je pač najzgodnejša pravljica, tesno zvezana za našo vse s spomini na otroška leta, ko pomeni za otroka predstava v gledališču višek doživljenja, ki oplajajo otroško fantazijo ter dajejo otroškim mislim polet v neznan, kjer polagoma prične na podlagi pravljice oblikovati sam svojo mišlj in želje o bitem svetu, ki si ga izmišlja sam, ter jim dajati izraza.

Otroci! V novi »Snegulčici« boste srečali poleg že znanih oseb: Snegulčice, kraljice, lovca kraljeviča in škrtov še dvornega maršala in dva razbojnika z imenom Frice in Frace. Videli boste to pravljico v nekoliko izpopolnjeni obliki, ki vam bo prav gotovo zelo ugajala.

»Snegulčica« je po izvoru iz Azije, zato je vpriporjena v ruskem okolju. Prav gotovo poznate vsi vsaj eno pravljico, ki vam pokaže, kako je preganjala in skušala umoriti zlobna kraljica svojo pastorko, dobro in lepo Snegulčico, ki je naša zavetja pri škrtih, končno pa je zmagała pravica, kraljevič je osvobodil Snegulčico in jo vzel za ženo. Ljudstvo pa se je uprlo in je obsodilo hudobno kraljico na smrt. Toda Snegulčica je v svoji dobroti kraljici odpustila in smrtne obsodbe se ni izvršila.

Pravljica je pisana v stihih, ki si jih boste prav lahko zapomnili in ki vam bodo ugajali, prav tako kot pestro dejanje z mnogimi čudovitimi prizori o preganjanju »Snegul-čice«.

M. S-eva.

Naša založništva pisatelja Hora in Novy. Češkima pisateljema gg. Hora in Novy so izkazali lepo pozornost tudi nekateri naši založniki. Posebno lepo zbirko svojih izdaj jima je dala v spomin Tiskovna zadruga, med njimi Album slovenskih književnikov, prvi del Kidričevega Prešerna i. t. d. Akademski založba in Jugoslov. knjigarna sta tudi prispevala časten delež Uprava »Jutra« je poklonila češkima pisateljema krasni album s slikami naših krajev.

Poročilo o 2. številki »Modre ptice« je treba popraviti v tem smislu, da povest dr. Vl. Bartola »Mahdijev prestol« ni odlomek iz njegovega novega romana »Alamut« marveč samostojna novela, ki pa obravnava isto versko ločino, kakor jo bo obdelal njegov pripravljajoči se roman.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino prinaša danes in jutri velfilmsko revijo »Ziegfeld kralj ženac«.

CRNOMELJ. Sokolski zvočni kino predvaja drevo ob 20. in jutri ob 16. in 20. film »Vsaka žena ima svojo tajno«.

DOLENJI LOGATEC. Med sokolske vrste je letos že drugič segla kruta smrt. Pred dnevi je ugrabila bivšega vzornega prosvetarja, upokojenega šolskega nadzornika Leopolda Puncuha, zdaj pa si je izbrala za svojo žrtev 78-letno Terezijo Serini, soprogo ustanovitelja Sokolskega društva, mater sedanjega člana uprave in nekdanjih društvenih delavk. Pokojnica je bila znana širom Slovenije, najbolj pa v železničarskih in nacionalnih krogih. Velik ugled je uživala tudi kot last-

Umrla nam je naša nadvse ljubljena mati, gospa

Ivana Dolničar

roj. Kuhar

dne 14. t. m., po dolgi in mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere v 72. letu starosti.

Pogreb bo v nedeljo, dne 16. januarja 1938, ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Aleksandrova cesta št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša za dušo se bo brala v sredo, dne 19. t. m., ob 7. uri zjutraj v farni cerkvi Mar. Oznanjenja.

LJUBLJANA, dne 14. januarja 1938.

Globoko žalujoče hčere, sinovi in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

Kam pa, kam?

18letna Slovenka
pridna in poštena. — Zeli
službo za vsa hišna dela v
Beogradu za 15. februar. —
Naslov v vseh poslovalnicah
Jutra.

Na Kurešček
voz avtobusa v nedeljo 16.
t. m. ob 8. jutraj izpred
Mestnega doma. — Prijave
telefon 56-98. 852-18

Danes originalna
švicarska godba
Igrajo bratje Malenček —
Ples! Pustni krog! Gostilna
Martinc, Zg. Sika. 849-18

Služba dobi

Kontoristko
vestno in pošteno, z zna-
nem nemščine, rudi začeti-
nem z odličnim sprave-
lom, trgovske šole, sprejme
tovariskno post. v bližini
Ljubljane. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobra
plača in popolna oskrba v
biše. 778-1

Mladega potnika
agilnega, vozičarja prostega
in prodajalco
oba verzirana v papirni in
galanterijski stroki, iščemo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Stalna služba 1938«
429-1

Služniški zavod,
Gajevo 27 Zagreb
išče več perfektnih kuharic,
sobaric, mladih natakaric
ter več mladih deklet za
vse hišne posle in kuharje.
Za odgovor priložiti znam-
ko za 1.50 Dn. 800-1

Kuharica
absolutno samostojna, dobi
službo v večji trgovski hiši,
v starosti 30-40 let, po
možnosti z znanim nemš-
kim jezikom. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Zmožna
kuharica«. 797-1

Samostojnega
vrtnarja
večjega v vseh kulturah,
srednje starosti, sprejem-
nikov. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Vrtinar 4«. 837-1

Tesače
za smrekove trame, sprejme
Grušična Božanji, pošta Bo-
žanji pri Sevnici. 732-1

Uradnika
mlajšega, absolutnega trgov-
skega dvorazredne šole ali
akademije, sprejme banka.
Ponudbe pod značko »Ko-
respondenca na ogl. odd.
Jutra. 854-1

Spalnica
iz mehkega lesa, prodam,
kompletno, zelo lepo in ku-
hinjo. Vse še čisto novo. —
Ogledati si od 10-12. ure.
Jesenkova ul. 4-II, levo. 821-12

Ponesrečenci na otoku
morskih razbojnikov

Ivo in Metka sta odkrila marsikaj.
Kmalu sta dognala, da je bil otok po-
polnoma neobljuden. Najbrže sta bila
— s Pavletom vred — prva človeka, ki
sta stopila nanj. Zanimiv je pa bil, tega
ni mogel nihče tajiti; zato sta dejala,
da se spodobijo otočiču tudi zanimivo ime,
in sta ga krstila »Otok morskih razboj-
nikov«, ne sluteč, da je bila ta označba
kaj dobro izbrana.

Ure so minevale, in ko se je stemnilo,
Pavleta še vedno ni bilo nazaj. Nekoliko
ju je skrbelo, a kmalu sta se pomirila,
videč, da gori na parniku luč.

»Najbrže mu je robinzonsko življenje
presedlo«, je menil Ivo, »pa je sklenil,
da rajši prenoči na ladji.«

V globoki žalosti naznanjamo, da je umrla predobra
mamica, hčerka, sestra, gospa

KRISTINA JAKLIČ
roj. Andolšek

previdena s tolažili svete vere, v 34. letu svoje starosti.
Zapuška soproga in 7letnega sinčka edinca.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto 15. januarja,
ob 10. uri dopoldne na farno pokopališče v Velikih
Laščah.

Karlova, Vel. Lašče, dne 13. januarja 1938.

Žalujejo rodbine: JAKLIČ — ANDOLŠEK

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojs Novak. — Vsi s Ljubljani

Tisoče zahval prejema »MORANA«

Za takojšen nastop iščemo
mlajšega
DOPIŠNIKA
s prakso, popolnoma večjega v nemški in
srbohrvatski korespondenci. — Ponudbe z
navedbo dosedanjega službovanja in zahtev
nasloviti na ogl. odd. »Jutra« pod št. 1355.

Domače zdravilišče
potrebuje
za sezono t. j. od 15. maja do 1. septembra
MOŠKO GLASBO
za dopoldne v parku, popoldne
in zvečer v kavarni.
5-6 članov. Klasiki in jazz. Točne ponudbe
z event. slikami, sedanjim delom in označbo
fiksni zahtevki (brez pobiranja) pri pro-
stem stanovanju in hrani na ogl. oddelku
»Jutra« pod »Glasba 1335«.

KALEFLUID
(ekstrakt iz življenjetvornih žlez močne in zdrave
večjalni).
Priporočila se v vseh primerih, kjer je delo
vanje teh žlez oslabilo in pri stanju, ki so
posledica tega: izmučenost, živčno oslabiljenje,
popolna nevrastenja. Brezplačno detaljna lite-
ratura, zahtevajte: Beograd, Masarykova 9, Miloš
Marković.
KALEFLUID se prodaja v lekarnah.
R. br. 5300/32

Vsak Jutrov naročnik je
v slučaju smrtné nezgo-
de zavarovan za
10.000 dinarjev

Friderika Leban
Pogreb dragega pokojnika bo v
nedeljo ob 15.30 iz hiše žalosti v
Zalogu 77 na pokopališče v Dev. Mar.
v Polju.
Sv. maša zadušnica bo v petek,
dne 21. t. m. ob 8. uri v farni cerkvi
v Dev. Mar. v Polju.
ZALOG, 14. januarja 1938.

BOLLE MARIJA, hči;
BOLLE IVAN star., zet;
BOLLE IVAN ml., vnuk.

Danes zvečer je preminul

dr. med. in dr. phil. ALFRED ŠERKO

UNIVERZITETNI PROFESOR

Pogreb bo v nedeljo ob 14. uri izpred doma v Gregorčičevi ul. 15.
Na izrecno željo blagopokojnika se venci hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, 14. januarja 1938.

ZOFIJA, mati; JULIJA, žena; DR. ALFRED, sin;
DR. MILAN in DR. EDVARD, brata
ter ostalo sorodstvo.

Stanovanja

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, kab. prikl. nam. v vili, oddam.
Ažbetova 28, Pod Rožni-
kom. 716-21

Pritlično hišico
v centru, s solničnim stano-
vanjem 2 sob, kabine, ma-
marde in pritlikin, pri-
pravno tudi za obrtnika, —
oddam 1. maja ali prej. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 832-21

Stanovanje
dveh sob in pritlikin, takoj
ceneno oddamo. Vprašati:
Tirševa 47 v trgovini Kol-
šek. 847-21

Dvosob. stanovanje
center Ljubljane, — oddam
ugodno. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 850-21

Trisobno stanovanje
solčno, oddam. Ogledati:
Knaflijeva ulica 13-II. 845-21

Stanovanja

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, kab. prikl. nam. v vili, oddam.
Ažbetova 28, Pod Rožni-
kom. 716-21

Pritlično hišico
v centru, s solničnim stano-
vanjem 2 sob, kabine, ma-
marde in pritlikin, pri-
pravno tudi za obrtnika, —
oddam 1. maja ali prej. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 832-21

Stanovanje
dveh sob in pritlikin, takoj
ceneno oddamo. Vprašati:
Tirševa 47 v trgovini Kol-
šek. 847-21

Dvosob. stanovanje
center Ljubljane, — oddam
ugodno. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 850-21

Trisobno stanovanje
solčno, oddam. Ogledati:
Knaflijeva ulica 13-II. 845-21

Stanovanja

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, kab. prikl. nam. v vili, oddam.
Ažbetova 28, Pod Rožni-
kom. 716-21

Pritlično hišico
v centru, s solničnim stano-
vanjem 2 sob, kabine, ma-
marde in pritlikin, pri-
pravno tudi za obrtnika, —
oddam 1. maja ali prej. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 832-21

Stanovanje
dveh sob in pritlikin, takoj
ceneno oddamo. Vprašati:
Tirševa 47 v trgovini Kol-
šek. 847-21

Dvosob. stanovanje
center Ljubljane, — oddam
ugodno. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 850-21

Trisobno stanovanje
solčno, oddam. Ogledati:
Knaflijeva ulica 13-II. 845-21

Stanovanja

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, kab. prikl. nam. v vili, oddam.
Ažbetova 28, Pod Rožni-
kom. 716-21

Pritlično hišico
v centru, s solničnim stano-
vanjem 2 sob, kabine, ma-
marde in pritlikin, pri-
pravno tudi za obrtnika, —
oddam 1. maja ali prej. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 832-21

Stanovanja

Dvosob. stanovanje
event. s kabineto, kopal-
nico v bližini gl. kolodvora
ali Bežigrada šče zakonski
par brez otrok. — Točen
pisnik. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Uradnika.
706-21a

Štirisobno
stanovanje
zračno, svetlo in suho, —
iščem v širšem centru me-
sta, s kopalnico ali brez.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Uradnika stran-
ka 1. februar. 851-21a

Sob. odda
Beseda 1 Din davek 3
Din. za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Na Poljanski cesti
v novi hiši, oddam sobo
stalnemu gospodu. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
813-23

Opremljeno sobo
sončno, s soprobo kopal-
nice, v centru, oddam —
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 770-23

Opremljeno sobo
s strogo separiranim vho-
dom, oddam. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 740-23

Zračno sobo
vstop s stopnic, oddam stal-
nemu in solidnemu gospo-
du. Strelška ul. 22. 848-23

Opremljeno sobo
s posebnim vvhodom, od-
dam. Krakovska ul. 31. 707-23

Opremljeno sobo
s separiranim vvhodom, od-
dam v Knaflijevi ul. 13-II. 846-23

Sobe iste
Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

Opremljeno sobo
s popolnoma prostim vho-
dom, išče gospodinja za 1.
februar. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Urad-
nik«. 748-23a

NESTLÉ ČOKOLADA

V vsaki tablici odlične čokolade NESTLÉ, ki se prodaja po
1.— din in višje, se nahaja lepa slička. Hranite te sličice
za novi album »Čudeži iz vsega sveta« III. zvezek. »Lepe
pripovedke«, ki jih morete nabaviti pri svojem dobavitelju,
in kateri album je zelo zanimiv in poučen.

Pri hripi, prehladu in nahodu

poskusite novo sredstvo

VUTOX

ki vam bo pomagalo in vas osvobodilo
težob.
Dobi se v vseh lekarnah.
Reg. S. br. 944 od 22. X. 1937.

INDUSTRIJA KOVINSKIH IN LESENIH IZDELKOV
v Dravski banovini SPREJME

TEHNIČNEGA URADNIKA

za samostojno vodstvo obrata. Biti mora agilen, inicijativen,
iznajdljiv in oprezen, dokazati mora večletno prakso v
kovinski industriji. Mesto se prvič zasede in se zaradi tega
reflektira samo na popolnoma zanesljivo in samostojno moč.
Izčrpne ponudbe z navedbo vseh dosedanjih služb in referenc
pod »Zaupno mesto« je poslati na oglasni oddelku »Jutra«.

F

Zapustil nas je danes ob 19. uri najboljši tovariš, najdubro-
hotnejši predstojnik, oče bolnikov, nenadomestljivi zdravnik

dr. ALFRED ŠERKO

šef oddelka bolnice.

Ohranili mu bomo hvaležen spomin.

V LJUBLJANI, dne 14. januarja 1938.

UPRAVA, OSOBE IN BOLNIKI
BOLNICE ZA DUŠEVNE BOLEZNI
LJUBLJANA—STUDENEC.

F

Danes zvečer je preminul

dr. med. in dr. phil. ALFRED ŠERKO

UNIVERZITETNI PROFESOR

Pogreb bo v nedeljo ob 14. uri izpred doma v Gregorčičevi ul. 15.
Na izrecno željo blagopokojnika se venci hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, 14. januarja 1938.

ZOFIJA, mati; JULIJA, žena; DR. ALFRED, sin;
DR. MILAN in DR. EDVARD, brata
ter ostalo sorodstvo.